

Līvānu novada stratēģija darbam ar jaunatni 2024.-2026.gadam

LĪVĀNU NOVADS

2023

Līvānu novada stratēģija darbam ar jaunatni 2024. - 2026. gadam ir jaunatnes politikas vietēja līmeņa plānošanas dokuments, kas nosaka darbu ar jaunatni Līvānu novadā prioritātes, rīcības virzienus un konkrētas darbības, kā arī to īstenotājus jauniešu kopējās dzīvesvides kvalitātes paaugstināšanai. Stratēģijas mērķis ir sniegt objektīvu ieskatu par jaunatnes jomas esošo situāciju un politiku Līvānu novadā, jauniešiem pieejamiem pakalpojumiem, viņu vēlmēm un vajadzībām, kā arī atspoguļot uz jauniešiem vērstu plānotu praktisku pasākumu kopumu, kas nodrošinās jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu Līvānu novadā 3 gadu periodā.

Vietējā līmeņa jaunatnes politikas plānošanas dokuments izstrādāts pamatojoties uz "Pašvaldību likumu", "Jaunatnes likumu", "Izglītības likumu", vairākām rokasgrāmatām, pamatnostādnēm un vadlīnijām, kas minēta dokumenta "Ievada" sadaļā, kā arī balstoties uz spēkā esošiem Līvānu novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem.

Līvānu novada stratēģija darbam ar jaunatni 2024. - 2026. gadam ir izstrādāta Jaunatnes politikas valsts programmas projekta „Jauniešu vajadzībās balstīta darba ar jaunatni stratēģijas un tās ieviešanas sistēmas izstrāde Līvānu novadā” (VP2022/5-19) ietvaros.

Stratēģija ir apstiprināta Līvānu novada domē 2023.gada [30.novembrī] un ir pamats Līvānu novada pašvaldības un visu jaunatnes jomā iesaistīto sadarbības pušu rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai.

Situācijas apraksts, secinājumi un definētie nākotnes rīcību virzieni, kas ietverti šajā dokumentā, ir balstīti uz publiski pieejamās informācijas un datu izpēti, uz jaunatnes jomas pārstāvju viedokļu un vajadzību izziņāšanu, uz 280 jauniešu anketēšanas rezultātu apkopojumu, uz 2023.gada aprīlī notikušās "Līderības domnīcas" laikā saņemtajām jauniešu un jaunatnes darbinieku atziņām un ieteikumiem, uz individuālās diskusijās un ekspertu intervijās paustās informācijas un viedokļu apkopojumu. 2023.gada nogalē dokuments prezentēts jauniešiem un jaunatnes jomas pārstāvjiem, iesaistot viņus stratēģijas izvērtēšanā un apspriešanā.

Atbildību par tālākām rīcībām un to rezultātiem vai sekām, kas izriet no šī dokumenta vai kādas tā daļas izmantošanas / ieviešanas dzīvē, uzņemas šobrīd vadošā jaunatnes politikas atbildīgā iestāde Līvānu novadā – Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs (MJIC) "Kvartālis". MJIC aņemas iesaistīt jauniešus un citus jaunatnes jomas iestāžu pārstāvjus šīs stratēģijas ieviešanā un uzraudzībā.

Stratēģijas darbam ar jaunatni 2024. - 2026. gadam izstrādes periods: 2023. gada aprīlis – 2023. gada oktobris

SATURS

SATURS.....	3
Terminu skaidrojums.....	4
Lietotie saīsinājumi	5
I IEVADS.....	6
Jauniešu skaits Līvānu novadā.....	6
Jauniešu “Līderības domnīca” un jauniešu aptauja 2023	6
Stratēģijas izstrādi ietekmējošie dokumenti, pētījumi, vadlīnijas	7
Stratēģijas dokumenta struktūra.....	8
II ESOŠĀ SITUĀCIJA.....	9
1. Informācijas pieejamība jauniešiem un par jauniešiem.....	10
2. Jauniešu brīvā laika lietderīgas izmantošanas iespējas.....	13
3. Mehānisms jauniešu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā	18
4. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids	22
5. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbības veicināšana	26
6. Jauniešu iekļaušana, drošība un sociālā aizsardzība.....	30
7. Institucionālā sistēma un sadarbība darbā ar jaunatni.....	35
8. Darba ar jaunatni finansēšana.....	40
III STRATĒĢISKĀ DAĻA.....	42
Stratēģiskais mērķis un prioritātes	42
Darba ar jaunatni 2024.-2026. STRATĒĢIJAS STRUKTŪRSHĒMA.....	44
7 pamatprincipi veiksmīgam darbam ar jaunatni Līvānu novadā.....	45
IV RĪCĪBU PLĀNS	46
V Stratēģijas īstenošanas REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI un UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA	52

Terminu skaidrojums

Darbs ar jaunatni	Uz jauniešiem vērsts plānotu, praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu
Formālā izglītība	Sistēma, kas ietver pamatzglītības, vidējās un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai/un profesionālās kvalifikācijas dokuments. Jebkura cita zināšanu, prasmi un kompetenču apguve, proti, neformālā izglītība un ikdienējā, mācīšanās notiek ārpus formālās izglītības
Interesešu izglītība	Personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības ir neformālās izglītības veids. Ievērojot to, ka Latvijā tradicionāli interesešu izglītības programmas organizētas bērniem un jauniešiem, normatīvais regulējums paredz prasības interesešu izglītības pedagoga statusa iegūšanai un interesešu izglītības programmu finansēšanas kārtībai. Interesešu izglītības programmu izplatītākās jomas ir dejas, mūzika, māksla, teātra māksla, folklorā, tehniskā jaunrade, vides izglītība, sports utt. Interesešu izglītības programmas palīdz attīstīt spējas un talantus, pilnveidot dažādas prasmes un saturiski pavadīt bērniem un jauniešiem brīvo laiku
Jaunietis	Persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem (atbilstoši LR "Jaunatnes likumam")
Jaunatnes politika	Visās valsts un pašvaldības politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.
Karjeras izglītība	Plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums, lai palīdzētu izglītojamiem attīstīt prasmes atbilstoši savām interesēm, spējām, vēlmēm un iespējām, izvirzīt savus karjeras mērķus un tos sasniegt, kā arī lai sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām efektīvai dalībai darba dzīvē
Ieviešanas uzraudzība	Regulāra progresa novērošana, vērtēšana un pārskats par rīcībām, veiktajām darbībām, projektiem, norisēm stratēģijas īstenošanā un nepieciešamo korekciju vai uzlabojumu plānošana un ieviešana
Mūžizglītība	Izglītība visas dzīves garumā, kas paver iespējas ikvienam sabiedrības loceklim iegūt un/vai pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām. Mūžizglītība aptver formālo un neformālo izglītību, ka arī ikdienējo (informālo) mācīšanos
Neformālā izglītība	Ārpus formālās izglītības organizēta interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība, kas parasti neizvirza dalībniekiem prasības izglītības procesa uzsākšanai un norisei (piedalīties var ikviens).
Prioritāte	Attīstības un uzlabojumu vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm. Prioritāte norāda objekta (mērķa) priekšrocības attiecībā pret citiem objektiem (mērķiem)
Projekts	Pasākums (aktivitāšu kopums), kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem (ierobežotiem) finansiālajiem, materiālajiem, cilvēku un informatīviem resursiem
Rezultatīvais rādītājs	Uzlabojumu rezultāta būtiskākās pazīmes, kas nodrošina iespējami objektīvu tā sasniegšanas līmeņa mērīšanu un kuru var izteikt kā skaitlisku vērtību. Rezultatīvie rādītāji ir būtiski stratēģijas ieviešanas uzraudzībai un analīzei, rīcību plāna ikgadējai pārskatīšanai un nepieciešamo korektīvo vai papildus jaunu rīcību plānošanai
Rīcību plāns	Attīstības stratēģijas daļa, kas ietver konkrētu pasākumu, projektu, rīcību kopumu stratēģijā noteikto uzdevumu īstenošanai un stratēģisko mērķu sasniegšanai
Stratēģija	Politikas plānošanas dokuments, kurā aprakstīta jomas esošā situācija, noteikts attīstības redzējums (vīzija), mērķi, prioritātes, telpiskā/ģeogrāfiskā perspektīva, attīstības pasākumi un rīcības, kā arī mehānisms to īstenošanai un novērtēšanai
Vīzija	Lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda novada teritorijas un jaunatnes jomas unikālās vērtības un vēlamo sasniedzamo situāciju

Lietotie saīsinājumi

CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EK	Eiropas Komisija
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
EM	LR Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EUR	Eiro
FB	Facebook
IG	Instagram
INTERREG	Eiropas Strukturālo un investīciju fondu mērķis "Eiropas teritoriālā sadarbība"
IP	Izglītības pārvalde
IT	Informācijas tehnoloģijas
JLKP	Jaunatnes lietu konsultatīvā padome
JSPA	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra
KC	Kultūras centrs
LAD	Lauku atbalsta dienests
LBJC	Līvānu Bērnu un jauniešu centrs
LBJSS	Līvānu Bērnu un jaunatnes sporta skola
LEADER	no franču <i>liaison entre actions de développement rural</i> – "saikne starp lauku attīstības darbībām"
LJG2024	Latvijas jauniešu galvaspilsēta 2024
LMMS	Līvānu Mūzikas un mākslas skola
LND	Līvānu novada dome
LNP	Līvānu novada pašvaldība
LPR	Latgales plānošanas reģions
LR	Latvijas Republika
LSAC	Līvānu stikla un amatniecības centrs
LUAC	Līvānu uzņēmējdarbības atbalsta centrs
MJIC	Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs
NAP	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SVID	Stiprās un vājās puses, iespējas, draudi (to analīze)
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VPVKAC	Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs

I IEVADS

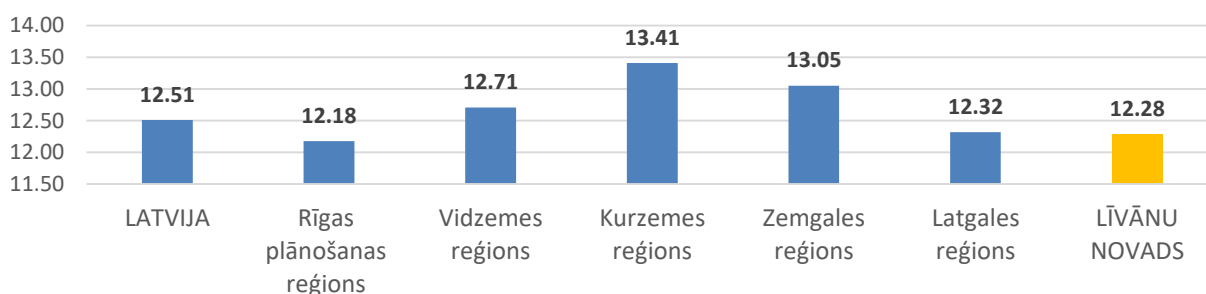
Jauniešu skaits Līvānu novadā

Līvānu novada teritorijas kopplatība - 62 180 ha (t.sk. Līvānu pilsēta - 497 ha un 5 pagasti). Kopējais iedzīvotāju skaits Līvānu novadā saskaņā ar iedzīvotāju reģistra datiem uz 2023.gada 1.janvāri bija 11255 iedzīvotāji (2022.gadā - 11 373, 2021.gadā - 11 568). 67% no novada iedzīvotājiem dzīvo pilsētā, 23% dzīvo pagastu teritorijās. Iedzīvotāju skaits katru gadu samazinās par 1 - 1.5%.

Jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem skaits (pēc reģistrētās dzīvesvietas) 2022.gadā bija 1396, kas ir 12.28% no kopējā Līvānu novada iedzīvotāju skaita - līdzīgi kā vidēji Latgales reģionā un Latvijā kopumā. Attēlā 1 salīdzinājumam redzams jauniešu procentuālais daudzums citos Latvijas reģionos.

Lai arī jauniešu skaits - līdzīgi kā kopējais iedzīvotāju skaits - ar katru gadu samazinās, jaunieši ir viena no galvenajām mērķa grupām, kurai jāpievērš uzmanība, stratēģiski domājot par novada attīstību.

ATTĒLS 1: Jauniešu (13-25 gadu vecumā) procentuālā daļa (%) no kopējā iedzīvotāju skaits 2022.gadā

Avots: CSP

Jauniešu "Līderības domnīca" un jauniešu aptauja 2023

Lai sāktu plānot un veiksmīgi izstrādātu Līvānu novada darbu ar jaunatni stratēģiju, 2023.gada pirmajā pusē - ciešā sadarbībā ar NVO sektoru - tika organizēti 2 nozīmīgi priekš-izpētes pasākumi ar jauniešu iesaisti: jauniešu "Līderības domnīca" (vadību uzņēmās biedrība "Piedzīvojuma gars") un jauniešu aptauja "JAUNIEŠI Līvānu novadā 2023" (vadību uzņēmās biedrība "Sava kabata"). Abu pasākumu rezultāti un saņemtie ierosinājumi apkopotā veidā ir iestrādāti šajā dokumentā esošās situācijas aprakstā (II sadaļa), stratēģiskajā daļā (III sadaļa) un rīcību plānā 2024.-2026.gadam (IV sadaļa).

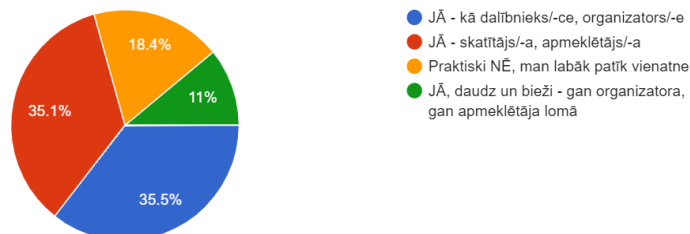

"Līderības domnīcā" piedalījās 22 dalībnieki, kuri ne tikai trenēja sevi līderību, pašiniciatīvu, spēju tikt galā ar uztraukumu, pārvarēt bailes, veidot stabilu komunikāciju ar vienaudžiem un pieaugušajiem, bet arī attīstīja savas prasmes un spējas identificēt sev svarīgas dzīves uzlabojumu idejas, definēja tās un plānoja to īstenošanu dzīvē. Domnīcu noslēgumā tika apkopota no jauniešiem saņemtā informācija, viedokļi, ierosinājumi, kas ņemti vērā šīs stratēģijas izstrādē.

Attēls 2: Diskusija par visu novada jauniešu iekļaušanu ("Līderības domnīca", 2023.gada aprīlī)

Papildus esošās situācijas un jauniešu viedokļu, sajūtu, vajadzību apzināšanai 2023.gada aprīlī - maijā tika veikta aptauja "JAUNIEŠI Līvānu novadā 2023", kurā piedalījās 228 jaunieši (vecumā no 13 līdz 25 gadiem, 62% vīriešu un 38% sievietes) - gan tie, kuri dzīvo, mācās, studē vai strādā Līvānu novadā, gan tie, kuri pēc skolas beigšanas devušies tālāk - ar domu vēlāk atgriezties, vai arī varbūt neatgriezties.

9. Vai pēdējā gada laikā esi piedalījies/-usies kādās sabiedriskās publiskās aktivitātēs (pasākumos, koncertos, sacensībās, projektos, nometnēs utml.)?

Attēls 3: Viens no aptaujas "JAUNIEŠI Līvānu novadā 2023" jautājumiem

Aptaujā kopā bija 45 jautājumi. Aptaujas mērķis bija izzināt jauniešu esošās situācijas vērtējumu un jaunatnes jomas uzlabojumu vajadzības novada teritorijā vismaz 15 dažādos darba ar jaunatni apakšvirzienos (jomās). Tika apzinātas jauniešu vajadzības, vēlmes un viedokļi saistībā ar brīvā laika pavadīšanas iespējām, izglītības jomu, dzīvesvietu, mobilitāti un pārvietošanās iespējām novada teritorijā, ārpus novada un ārpus valsts, atgriešanās iemesliem Līvānu novadā pēc studijām kādā no lielpilsētām, sabiedrisko un pilsonisko aktivitāti, informācijas pieejamību, iespējām piedalīties politisku lēmumu pieņemšanā, pašiniciatīvas līmeni un piedalīšanos jauniešu centru, vietējo NVO organizētos projektos un pasākumos, fizisko, mentālo un emocionālo veselību, iekļaušanos un labsajūtu savā vidē, hobijiem, darba iespējām, nodarbinātību un kopējo finansiālo situāciju, interneta pieejamību, drošību un apmierinājumu ar dzīvi kopumā.

Stratēģijas izstrādi ietekmējošie dokumenti, pētījumi, vadlīnijas

Stratēģijas izstrādi visvairāk veicināja un atbalstīja šādi pētījumi, vadlīnijas, rokasgrāmatas un izdevumi:

- Eiropas harta darbam ar jaunatni vietējā līmenī (2022, EU, Europe Goes Local)
- JŪSU CEĻVEDIS, veicinot darba ar jaunatni kvalitāti (2018, Eiropas Komisija, JSPA)
- LR Pašvaldību likums (2022, LR Saeima)
- LR Jaunatnes likums (2009, LR Saeima)
- Jauniešu pilsoniskā līdzdalība demokrātiskā sabiedrībā (2021, "Sabiedrība par atklātību - Delna")
- Mobilais darbs ar jaunatni Latvijā (2020, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra)
- Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2027.gadam (2022, LR Labklājības ministrija)
- Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (2022, LR Veselības ministrija)
- Profilakses pasākumu un veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošanas plāns alkoholisma un narkotisko vielu lietošanas izplatības mazināšanas jomā 2023.-2025.gadam (2022, LR Veselības ministrija)
- Iedzīvotāju līdzdalība - neizmantota iespēja kvalitatīvu lēmumu pieņemšanai pašvaldībās (2022, Valsts kontroles revīzijas ziņojums)
- Vispārējie rādītāji darba ar jaunatni vērtēšanai pašvaldībās (2009, LR Izglītības ministrija)
- Citu pašvaldību izstrādātās darba ar jaunatni stratēģijas
- Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.-2027.gadam
- Līvānu novada attīstības plānošanas dokumenti (Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. - 2030. gadam, Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019.-2025. gadam, Līvānu novada izglītības attīstības stratēģija 2022. - 2027. gadam)
- Līvānu novada pašvaldības publiskais pārskats par 2022.gadu

Stratēģijas dokumenta struktūra

Ievads
ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS
Informācijas pieejamība jauniešiem un par jauniešiem. Jauniešu brīvā laika lietderīgas izmantošanas iespējas. Mehānisms jauniešu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbības veicināšana. Jauniešu iekļaušana, drošība un sociālā aizsardzība. Institucionālā sistēma un sadarbība darbā ar jaunatni. Darba ar jaunatni finansēšana.

STRATĒĢISKĀ DAĻA	
Līvānu novada darba ar jaunatni VĪZIJA 2027: Mūsdienīga, atvērta un iedvesmojoša jaunantes jomas vide Līvānu novadā visiem jauniešiem sniedz līdzvērtīgas iespējas attīstīt profesionālās un cilvēciskās prasmes un spējas laimīgai dzīvei 21.gadsimta globālās konkurences un pārmaiņu vadības apstākļos	
STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS: Uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem dzīves kvalitāti un labsajūtu Līvānu novadā un veicināt daudzpusīgu, pilsoniski aktīvu, atbildīgu, uzņēmīgu, sadarbīgu, radošu, drošu, veselu un laimīgu jauniešu personību veidošanos	
Stratēģiskā prioritāte 1: DAUDZVEIDĪGS PIEDĀVĀJUMS JAUNIEŠIEM	Stratēģiskā prioritāte 2: EFEKTĪVA JAUNATNES JOMAS PĀRVALDĪBA
Apakšmērķis 1: jauniešu personīgā izaugsme, atbildīga attieksme, līderība un aktīva līdzdalība	Apakšmērķis 2: jaunatnes jomai pieejamo finanšu, laika, cilvēku un komunikācijas resursu efektīva izmantošana
Līvānu novada darba ar jaunatni attīstības 6 PRIORITĀRIE RĪCĪBU VIRZIENI (RV):	
1.1. INFORMĒTĪBA UN IZPRATNE Mērķis: Personīgā atbildība un vielīdzīgas iespējas. Skaidrība, sapratne un lēmumu pieņemšana.	2.1. SOCIĀLĀ UN FIZISKĀ INFRASTRUKTŪRA Mērķis: Iestāžu struktūra. Tehniskā infrastruktūra. Mobilais darbs ar jaunatni. Jauniešu telpas. Transports un pārvadājumi. Informācijas apmaiņas un līdzdalības rīki.
1.2. IZGLĪTOSANA UN IZAUGSME Mērķis: Apzinātība un labsajūta. Mentālā, sociālā un fiziskā veselība.	
1.3. IEDVESMA UN INICIATĪVA Mērķis: Iedrošinājums, iedvesma un enerģija. Mentālais un emocionālais atbalsts.	2.2. SADARBĪBA UN ATBALSTS Mērķis: Visu iesaistīto pušu saliedēšana vienotiem mērķiem. Aktīva iesaiste un līdzdalība. Pieredzes apmaiņa un iedvesma. Komandas sajūta un spēks.
1.4. IESAISTE UN LĪDZDALĪBA Mērķis: Personīgā izaugsme un prieks. Jēgpilns brīvais laiks. Drošība un aizsardzība	

RĪCĪBU PLĀNS	
RV1	Projekti un pasākumi: INFORMĒTĪBAS UN IZPRATNES uzlabošanai
RV2	Projekti un pasākumi: IZGLĪTOSANAS UN IZAUGSMES veicināšanai
RV3	Projekti un pasākumi: IEDVESMAS UN INICIATĪVAS paaugstināšanai
RV4	Projekti un pasākumi: IESAISTES UN LĪDZDALĪBAS sekmēšanai
RV5	Projekti un pasākumi: SOCIĀLĀS UN FIZISKĀS INFRASTRUKTŪRAS attīstībai
RV6	Projekti un pasākumi: SADARBĪBAS UN ATBALSTA nodrošināšanai

Stratēģijas IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA
15 rādītāji darba ar jaunatni uzlabojumu izvērtēšanai

II ESOŠĀ SITUĀCIJA

Informācijas pieejamība jauniešiem un par jauniešiem

Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbības veicināšana

Jauniešu brīvā laika lietderīgas izmantošanas iespējas

Jauniešu iekļaušana, drošība un sociālā aizsardzība

Mehānisms jauniešu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā

Institucionālā sistēma un sadarbība darbā ar jaunatni

Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids

Darba ar jaunatni finansēšana

1. Informācijas pieejamība jauniešiem un par jauniešiem

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

- MJIC “Kvartāls” - kā vadošā jaunatnes darba iestāde novadā - regulāri apkopo informāciju par jauniešu brīvā laika lietderīgas izmantošanas un neformālās izglītības iespējām Līvānu novadā un to izplata digitāli www, FB, IG, TikTok (t.sk. publicējot video afišas), drukātā veidā (salīdzinoši mazākā apjomā) un tiekoties ar jauniešiem klātienē (t.sk. uz “tāfeles sienas” MJIC telpās, kuri tiek aprakstīts gaidāmā pasākuma koncepts un aicinājums jauniešiem piedalīties)
- Jauniešiem aktuālu informāciju neatkarīgi apkopo un sniedz arī citas pašvaldības struktūras, iestādes un NVO, piemēram, LBJC “Namiņš” informē savos sociālo tīklu profilos, novada IP 1x mēnesī apkopo datus par jauniešiem pieejamām formālās, neformālās, interešu izglītības (dažkārt arī brīvā laika pavadīšanas iespējām) Līvānu novadā un pat ārpus tā, un nosūta šo informāciju uz katru novada skolu
- Visām skolām ir vai nu savas mājas lapas, vai sociālo tīklu profili kā informācijas izplatīšanas kanāli; vairāku skolu jauniešu pašpārvaldēm ir Instagram konti
- LNJD pārstāvji kopā ar MJIC darbiniekiem vismaz 2 x gadā fiziski dodas uz katru no novada skolām un stāsta par jaunatnes darba struktūru, iepazīstina ar LNJD būtību un darbību, veicinot aktīvo jauniešu un skolas pašpārvaldes pēctecību
- 2023.gadā veiktā jauniešu aptauja sniedza būtisku informāciju par jauniešu kopējās labsajūtas iemesliem, t.sk. kāpēc viņi būtu gatavi palikt vai pēc studijām atgriezties Līvānu novadā - liela daļa jauniešu kā šos iemeslus minējuši: ģimene, mājas un māju sajūta, draugi, darba vieta, darbs, kas man patiktu un kur varētu labi nopelnīt, skaista sakārtota daba, lētāka dzīvošana, palīdzība ģimenes biznesā, attālināta darba veikšana mierīgā gaisotnē, vide ar attīstības potenciālu, droša vide, lai gūtu jaunas zināšanas, miers, jauka atmosfēra u.c.
- Lai veicinātu pašvaldības darbinieku savstarpēju komunikāciju un informācijas apmaiņu (t.sk. jaunatnes jomā), 1 x mēnesī vai 1 x nedēļā (atkarībā no sanāksmes specifikas un pašvaldības darbinieku profila) tiek rīkotas darba plānošanas sanāksmes, kurās pārrunā pašvaldības darba aktualitātes, t.sk. tās, kas skar jauniešus
- LNJD 1x mēnesī apkopo informāciju par iepriekšējā un nākošā mēneša jauniešu
- MJIC “Kvartāls” uz vienas no iekštelpu sienām ir izveidota “Līvānu novada jauniešu iespēju karte”, kur ir vizuāli atzīmētas dažādas jauniešiem pieejamās iespējas un to norises vietas (interesu izglītības pulciņi, profesionālās izglītības iespējas, pasākumi, skolas, neformālā izglītība u.c.)
- 2-4 x gadā LNJD piedalās sadraudzības tikšanās, pasākumu plānošanā un informācijas apmaiņā ar pašvaldības vadības pārstāvjiem un Līvānu domes deputātiem
- LNP mājaslapas sadaļa “Jaunatne” kalpo kā kanāls uz plašākām jaunatnes informācijas vietnēm, kuras aktualizē MJIC un LNJD (www, Facebook, Instagram, TikTok)
- Aktuālās informācijas ātrai apmaiņai ir izveidotas vairākas WhatsUp saziņas grupas
- Jauniešiem ir iespēja anonīmi izteikt savas idejas, ierosinājumus, vēlmes, vajadzības, priekšlikumus un citus komentārus (gan par pagājušajiem, gan arī plānotajiem pasākumiem u.c. vajadzībām), uzrakstot uz lapiņas un ieliekot kastītē “Jūs jautājat - mēs atbildam”, kas atrodas MJIC “Kvartāls” atpūtas telpā ikvienam brīvi pieejamā vietā - jaunatnes jomas darbinieki kopā ar jauniešiem visus jautājumus izskata, meklē un rod risinājumus, skaidro. Jautājumi un atbildes tiek publicētas MJIC “Kvartāls” instagram kontā (@mjic_kvartals) rubrikā “Jūs jautājat - mēs atbildam” (“stories” formātā); sniegtās atbildes iespējams atrast arī MJIC “Kvartāls” instagram “highlights” sadaļā “Q&A” (vidēji mēnesī tiek saņemtas vairāk kā 20 lapiņas, un izdodas skaidrot, atrisināt vai piepildīt ap 90% jauniešu vēlmes un vajadzības, piemēram, ir iegādātas jaunas biljarda kijas, jaunas biljarda bumbas, iegādātas jaunas volejbola bumbas, jaunas galda spēles, kā arī realizēti jauniešu ierosinātie pasākumi)
- Informācija par jauniešu pasākumiem un iespējām - elektronisku afišu formātā - tiek projicēta uz elektroniskā LED ekrāna (darbojas diennakts režīmā) pilsētas centrālajā skvērā (skvērs ir

viena no jauniešu “stratēģiskām vietām” gan centrālās lokācijas dēļ, gan skvērā ir velosipēdu apkopes stacija, blakus atrodas kafejnīca “5.elements”)

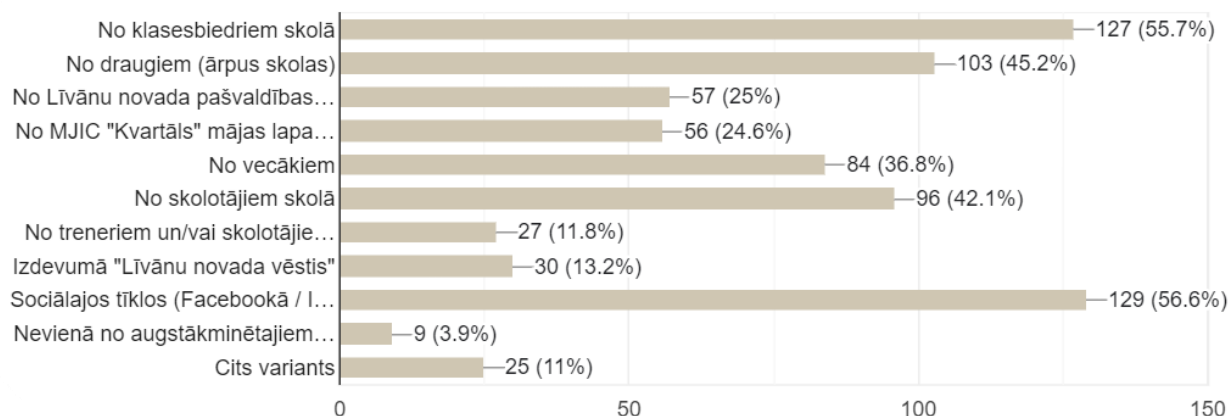
- Jauniešu jomas pasākumi bieži tiek atspoguļoti plašākos masu medijos, t.sk. Vidusdaugavas TV raidījumos (sižeti skatāmi arī interneta vietnē www.livani.lv) un ikmēneša informatīvajā drukātajā izdevumā “Līvānu Novada Vēstis” (2022.gada laikā tika izdoti 12 “Līvānu Novada Vēstis” numuri, katrs 6010 eksemplāru tirāžā)

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

- Nav publiski skaidri nodefinēta un nokomunicēta viena galvenā jaunatnes informācijas platforma, kur jaunieši un pieaugušie (kuri darbojas vai vēlas uzsākt darbību jaunatnes jomā) “ieejot” varētu atrast VISU ar jaunatnes jomu saistīto informāciju
- Nav pilnīgu statistikas datu par visām jauniešu dzīves jomām un situāciju novadā, t.sk. salīdzinājumi ar citiem līdzīgiem novadiem Latvijā un citās valstīs (lai varētu meklēt vēl labākus risinājumus darba ar jaunatni uzlabošanai), nav pieejami apkopotī skaidri dati par to, cik jaunieši ir biedri jauniešu un citās biedrībās
- Informācija nenonāk līdz VISIEM jauniešiem (piemēram, attālākās novada teritorijās)
- Gadās, ka aktīvajiem jauniešiem, kuri “piedalās visur”, ir pārāk daudz informācijas
- Ne visām skolām ir vizuālās identitātes simboli, logotipi, ar ko jaunieši gribētu asociēties
- Vairāku skolu mājas lapas un sociālo tīklu konti galvenokārt mērķēti uz pieaugušo auditoriju, nevis uz jauniešiem – tāpēc ieteicams aicināt visu skolu pašpārvaldēm izveidot un uzturēt savus PAŠPĀRVALDES sociālo tīklu kontus
- Ņemot vērā jauniešu aptaujas rezultātus par to, kur jaunieši iegūst informāciju (skat. Attēlu 5), daudz lielāka uzmanība jāpievērš tiešajam kontaktam ar jauniešiem, pašpārvalžu pārstāvjiem, arī skolotājiem un vecākiem – jo blakus digitālajiem informācijas kanāliem viņi ir tieši tie, no kuriem jaunieši bieži saņem informāciju

Kur Tu parasti iegūsti INFORMĀCIJU par dažādām Tev pieejamām iespējām Līvānu novadā (izglītībā, brīvā laika pavadīšanā, nodarbinātībā u.c.) ar jauniešiem saistītos jautājumos? Atzīmē visas sev atbilstošās atbildes!

Attēls 5: Jauniešu aptaujas rezultāti par to, kur jaunieši iegūst informāciju

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Pētīt jauniešu situāciju pašvaldībā, t.sk. ievākt un analizēt salīdzināmus statistikas datus, veikt novērojumus un klātienē sarunas, regulāri apkopot detalizētāku informāciju par pašvaldībā esošajām jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām
- Veikt ikgadējo jauniešu aptauju “Jaunieši Līvānu novadā”, apzinot jauniešu situāciju
- Nodēfinēt un konsekventi popularizēt vienu galveno informācijas kanālu / platformu, kur jaunieši “ieejot” var atrast praktiski visu ar jaunatnes jomu saistīto informāciju - www.kvartals.lv, Instagram @mjic_kvartals un @livanujauniesudome, Facebook @mjic.kvartals un @livanujauniesudome, TikTok @mjic_kvartals un @livanujauniesudome
- Papildināt LNP mājaslapas sadaļu “Jaunatne” ar plašāku vispārējo informāciju par darbu ar jaunatni novadā, t.sk. atspoguļojot, kur un kādā gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzību
- Uzturēt un popularizēt MJIC “Kvartāls” mājas lapu un LNJD sociālo tīklu kontus kā galveno informācijas platformu, kur jaunieši “ieejot” var atrast VISU ar jaunatnes jomu saistīto informāciju
- Iesaistīt jauniešus (piemēram, LNJD) ikgadējā skolu pašvērtējuma ziņojumu sagatavošanā un / vai pārskatīšanā, komentēšanā un saskaņošanā
- Attīstīt mobilo darbu ar jaunatni, t.sk. biežāk fiziski doties uz katru novada skolu un tikties ar skolas pašpārvaldi, citiem jauniešiem – informēt, izglītēt, skaidrot, stāstīt un iedrošināt jauniešus būt pilsoniski un sociāli aktīvākiem (pieredze citur valstī liecina, ka tiešais klātienē kontakts ir ar vislielāko pievienoto vērtību)
- Veidot un izmantot WhatsApp (vai citās platformās) grupas, apvienojot jauniešus ar specifiskām interesēm, kur sazināties un sastrādāties attālināti, t.sk. arī ar iesaistītajiem pieaugušajiem
- Aicināt VISU skolu pašpārvaldēm izveidot un uzturēt savus PAŠPĀRVALDES sociālo tīklu kontus pašpārvaldes darbības atspoguļošanai un popularizēšanai (iespējams organizēt arī kopīgas apmācības par sociālo tīklu kontu uzturēšanu)
- Izstrādāt un izmantot jauniešiem pievilcīgu vizuālās identitātes simboliku (skolas, novada, MJIC, LNJD u.c.), tādējādi veicinot piederības sajūtu “kaut kam foršam”
- Veicināt jauniešu ziņu un iespēju vēstnešu rašanos, kuri ieinteresēti veidot saturu Instagram kontiem un izplatīt informāciju skolās pa tiešo klātienē
- Pašvaldības gada pārskatos izveidot jaunu papildus sadaļu “Darbs ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstība”
- Grafiski izstrādāt un nopublicēt visus jaunatnes informācijas kanālos “Jauniešu informācijas un komunikācijas kanālu TĪKLU” Līvānu novadā (kā sistēmu)

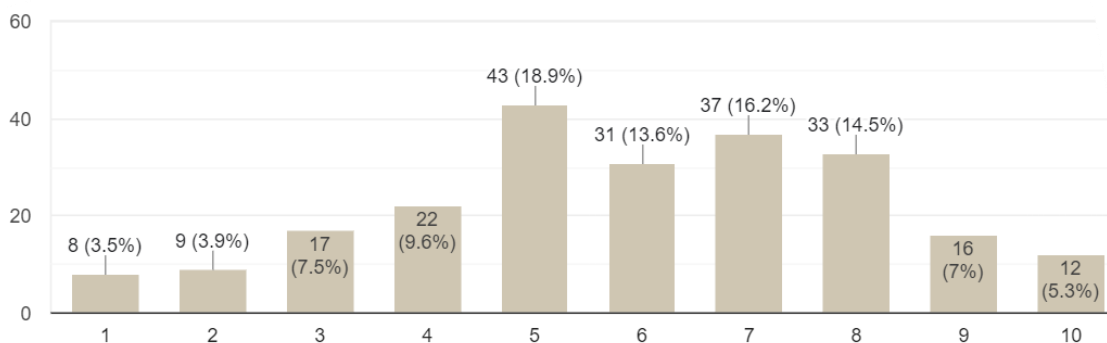
2. Jauniešu brīvā laika lietderīgas izmantošanas iespējas

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

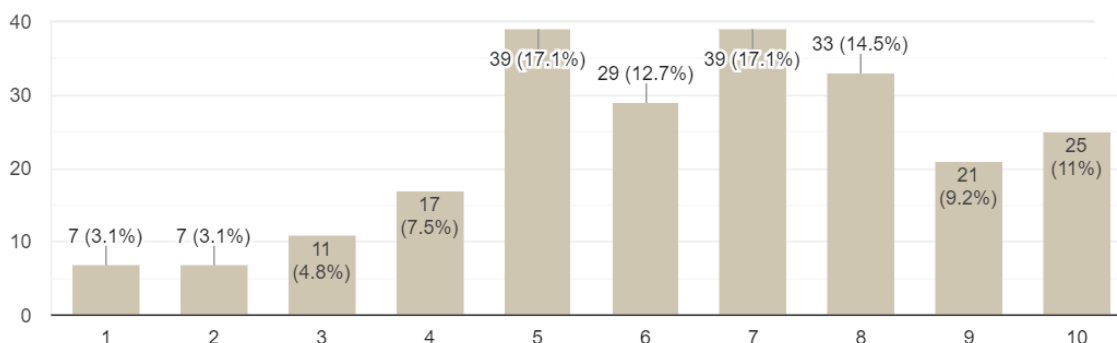
- Līvānu novadā pieejamas plašas brīvā laika pavadīšanas iespējas (jo sevišķi sporta, kultūras, neformālās un interešu izglītības ziņā), no kurām lielāko daļu jauniešiem neatkarīgi no mantiskā stāvokļa ir iespējams izmantot bez maksas. Attēli 6, 7, 8 un 9 atspoguļo jauniešu aptaujas rezultātus, kur jaunieši visai atzinīgi novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku, nodarboties ar saviem hobijiem, sporta veidiem un apmeklēt kultūras pasākumus Līvānu novadā.

Kā Tu kopumā novērtē iespējas pavadīt BRĪVO LAIKU Līvānos un Līvānu novadā? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

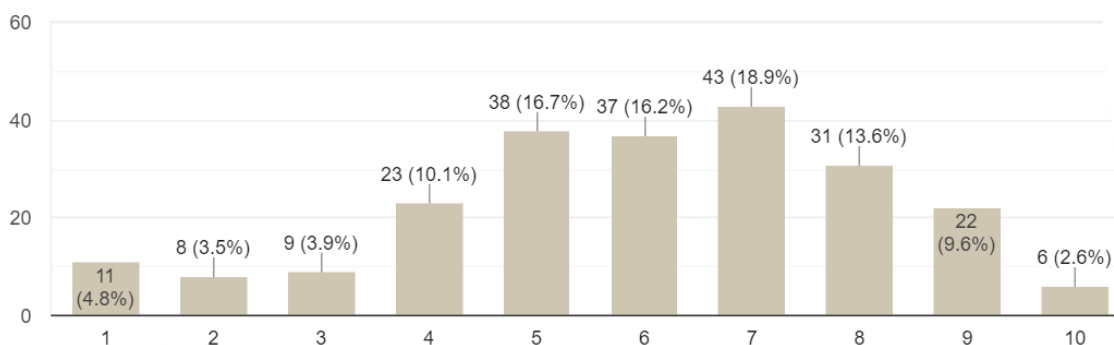
Attēls 6: Jauniešu aptaujas rezultāti par brīvā laika pavadīšanas iespēju novērtējumu

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā nodarboties ar tiem HOBIJEM, vaļaspriekiem, kuri Tev patīk? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

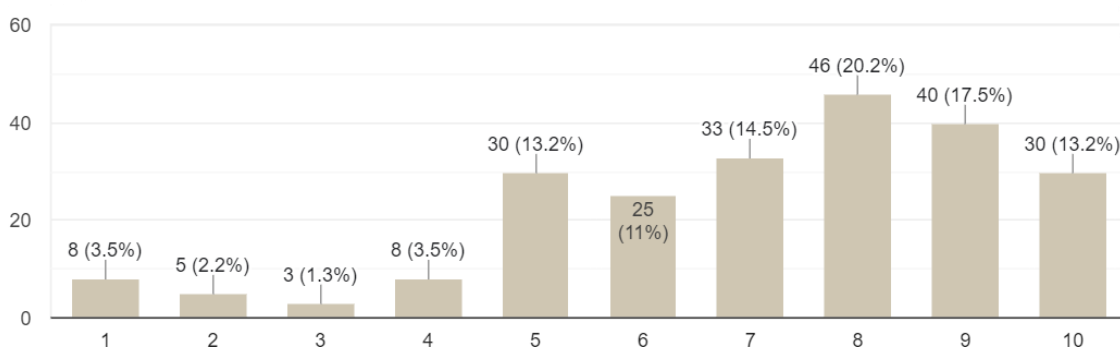
Attēls 7: Jauniešu aptaujas rezultāti par iespējām nodarboties ar hobijiem

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā apmeklēt KULTŪRAS pasākumus, kādus Tu vēlies? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

Attēls 8: Jauniešu aptaujas rezultāti par iespējām apmeklēt kultūras pasākumus

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā nodarboties ar tiem SPORTA veidiem, kādus Tu vēlies? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

Attēls 9: Jauniešu aptaujas rezultāti par iespējām nodarboties ar vēlamajiem sporta veidiem

- LBJC piedāvā iespēju darboties 32 interešu izglītības grupās (2023.gadā tajās bija iesaistīti kopā 479 izglītojamie (2021.gadā – 434, 2022.gadā – 565); LBJC un skolās kopā pieejamas gandrīz 80 interešu izglītības grupas un fakultatīvi, kuras kopā apmeklē vairāk kā 1200 bērni un jaunieši
- J. Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skola realizē 8 akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslā un mūzikā, Līvānu Bērnu un jaunatnes sporta skola realizē 8 akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas 5 sporta veidos ¹ – profesionālās ievirzes izglītībā iesaistīti gandrīz 590 bērni un jaunieši
- Daudzas saturīga brīvā laika pavadīšanas, neformālās izglītības, sporta, aktīvās atpūtas, ūdens tūrisma u.c. iespējas regulāri piedāvā vairākas LNP struktūrvienības – Līvānu novada KC, LUAC, LSAC, Līvānu novada centrālā bibliotēka, kā arī vietējās NVO, kas darbojas neformālās izglītības,

¹ Detalizēts programmu apraksts pieejams “Līvānu novada izglītības attīstības stratēģijā 2022. - 2027. gadam” – www.livani.lv – “Novads” – “Izglītība”)

sporta, kultūras un jaunatnes jomā, t.sk.: biedrība “Līvānu novada vieglatlētikas klubs”, biedrība “Veloklubs Līvāni”, biedrība “Līvāni, Futbola klubs”, biedrība “Līvānu basketbola klubs”, biedrība “Cīņu mākslas sporta klubs SKITS”, biedrība “Sava kabata”, biedrība “Baltā māja”, biedrība “riktīgi NAISS”, Radošā apvienība "Perspektīva", biedrība “Latgales tematiskie ciemi” u.c. Katra mēneša otrajā un ceturtajā piektdienā MJIC “Kvartāls” darbojas arī kā Līvānu bibliotēkas grāmatu izsniegšanas punkts

- Daudzi Līvānu KC organizētie koncerti atbilst arī jauniešu interesēm un vajadzībām (tiek aicinātās Latvijā pazīstamas grupas, piemēram, “Līvi”, “Tautumeitas”, “Bet Bet” u.c.). Jaunieši atzinīgi novērtē katra gada pilsētas svētku pasākumus
- Savu stabilu popularitāti jauniešu vidū ieguvuši MJIC organizētie pasākumi “Divas dabas” (mūzika), “Nakts kedās” (sports) u.c.
- MJIC “Kvartāls katru mēnesi (bieži pat vairākas reizes mēnesī) organizē izglītojoši interaktīvus pasākumus jauniešu lietderīga brīvā laika pavadīšanai – 2023.gadā notikuši - **“Nakts kedās ar Eurodesk”** (naksnīgs pasākums jauniešiem un sirdī jaunajiem, kas apvienoja gan iespēju uzzināt vairāk par Eiropas mobilitātes iespējām, gan arī sacensties dažādu komandu spēlēs un konkursos), **“Latgales diena”** (pasākums par godu pirmajam Latgales latviešu kongresam), **Tikšanās ar Līvānu domes deputātiem** (kuras ietvaros jaunieši izspēlēja stratēģisku galda spēli “Demokrātijā”, izstrādājot idejas par savas iedomu valsts veidošanu), **“Jaunietis Jaunietim”** (sadarbībā ar biedrību “Baltā māja”, veicinot jauniešu pilsonisko līdzdalību), Eiropas parlamenta deputātes **Daces Melbārdes mācību cikls** (diskutējot par to, kā latgalietis un latvietis var sajusties kā eiropietis un izmantot visas Eiropā pieejamās iespējas), viesmīlības meistarklases pasākumam ar šefpavāru Haraldu Saušu u.c.
- Jaunieši var piedalīties pasākumos, ko Līvānu novadā organizē nacionāla mēroga organizācijas, piemēram, biedrība “Latvijas mazpulki” (Līvānu 274.mazpulks, kas darbojas kā LBJC interešu izglītības pulciņš), biedrība “Piedzīvojuma gars”, kas jau vairākus gadus sadarbojas ar Līvānu novadu, t.sk. pagastos dzīvojošajiem jauniešiem
- Līvānu novads ir vieta, kur jauniešu pasākumus organizē arī reģionāla mēroga organizācijas, piemēram, Europe Direct Dienvidlatgale – 2023.gadā notika kampaņa “Atpakaļ uz skolu” (sabiedrībā atpazīstami cilvēki apmeklēja vairākas Līvānu novada skolas, daloties dzīves pieredzē, stāstot par vērtībām, iedvesmojot novērtēt vietējo novadu un skolas ieguldījumu personības veidošanā); ar Europe Direct Dienvidlatgale organizatorisku atbalstu Jaunsilvas pamatskolā un Līvānu 1. vidusskolā viesojās Reinis Pozņaks (notika sarunas par Ukrainu un Twitter konvoju, par cilvēkiem un "trauslajiem" dzīves plāniem)
- Jaunieši var iesaistīties Līvānu 1. vidusskolas jauniešu deju kolektīvā “Silaviņa” (Līvānos), Līvānu novada jauniešu deju kolektīvā “Daidala” (Rožupes pagastā), dziedāt jaukajā korī “Rubus”, piedalīties amatierētrī, folkloras kopā “Ceiruleits”, vietējā pūtēju orķestrī
- Jauniešiem ir iespējas ne tikai ierosināt kādu pasākumu vai ideju, bet gan pašiem to praktiski realizēt (visu organizēt un vadīt) – ar MJIC “Kvartāls” atbalstu (telpu un materiālu nodrošināšanai)
- Līvānu novada jaunieši iesaistās dažādos jaunatnes forumos, kas notiek ne tikai Latgales reģionālā bet visā Latvijā (par dažādām tēmām: vide, atkritumu šķirošana, latviešu un mazākumtautību jauniešu sadraudzība, digitalizācija, EK sniegtās iespējas u.c.)
- LNJD regulāri aicina pievienoties saviem pasākumiem dabā (piemēram, pārgājienos vai vides sakopšanas talkās, koku stādīšanas akcijās, Līvānu ezera krasta labiekārtošanas darbos)
- Gan pilsētā, gan pagastu kultūras centros (namos) notiek dažādi vietējās kultūras pasākumi - spēļu vakari (novuss, galda spēles, video spēles, komandu spēles, kāršu spēles), vietējo grupu (t.sk. vietējās jauniešu grupas “Ķīmijas moku kabinets”) koncerti, šogad jaunieši piedalījās deju koncertā “European tour 2023”, notika latgaliska vasaras zaļumballe ar grupu “Dabasu durovys”
- Jaunieši var piedalīties radošos konkursos un izstādēs – tika organizēta jauniešu radīto mākslas darbu (kas saistīti ar klimata pārmaiņām) izstāde MJIC “Kvartāls” un Jersikas pamatskolā pasākuma “Kas ir klimats?” ietvaros; skiču konkurss jauniešiem “Stikla iecere 2023”, kura mērķis bija popularizēt stikla pūšanas amata prasmes jauniešu vidū
- Vairāki Līvānu novada pašvaldības jaunieši piedalījušies programmas “Erasmus+” projektos un pieredzes apmaiņas braucienos

- Dažādi jaunatnes pasākumi tiek organizēti ciešā saistībā ar mācību vielu, piemēram, Latvijas proklamēšanas pasākumi, Latgales kongresa dienas pasākumi - kuros jaunieši gūst gan izklaides iespējas un labu laika pavadīšanu, gan neformālā veidā iegūst zināšanas un izpratni par vēstures faktiem, ko māca arī skolā
- Rudzātu pagastā 2023.gada pavasarī tika izveidots 3x3 basketbola laukums ar NVO, vietējo iedzīvotāju un jauniešu sadarbību - jaunieši iesaistījās laukuma tapšanas procesā, sniedza ieteikumus laukuma izveides laikā, kā arī šobrīd aicināti to izmantot un piedalīties tā uzturēšanā (kopšanā)
- Darbojas ūdens tūrisma entuziastu jauniešu iniciatīvas grupa "LivLaiv", piedāvājot kanoe laivošanas pasākumus Latgalē (sadarbībā ar novada NVO "Sava kabata"); SUP noma pieejama sadarbībā ar biedrību "riktīgi NAISS", pilsētā pieejamas arī veikborda iespējas

KĀPĒC "VĒL IR, KUR AUGT"?

- Pagastu saietu namos netiek rīkoti pietiekoši daudz pasākumu, kas piemēroti jauniešu auditorijas gaumei un vajadzībām
- Brīvā laika pavadīšanas organizēšanā iespējams papildus iesaistīt brīvprātīgos jauniešus
- Pagastu teritorijās dzīvojošiem jauniešiem ierobežotas transporta iespējas, lai izmantotu pilsētā notiekošās brīvā laika lietderīgas pavadīšanas iespējas (nepieciešams papildus plānot un risināt transporta un loģistikas jautājumus)
- Apdzīvotās vietās bez skolām jauniešu iespēju skaits krasi samazinās, t.sk. Sutros un Turkos saieta nama piedāvājums reti saskan ar jauniešu interesēm un piedāvājuma pielāgošana ir sarežģīts pasākums
- Pagastos (izņemot Rudzātu pagastu, kur izveidota jauniešu istaba "Mieriņš") jauniešiem nav vienas telpas kā "savas vietas (telpas)", kur tikties, socializēties un arī lietderīgi pavadīt brīvo laiku netraucēti un pārāk nekontrolēti

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Plānot un organizēt pasākumus, nometnes un projektus īpaši jauniešiem ar ierobežotām (ģeogrāfiskām, sociālām, finansiālām u.c.) iespējām
- Veicināt jauniešu brīvprātīgo darbu gan pašvaldības iestādēs, novada NVO un uzturēt brīvprātīgā darba uzskaites sistēmu (sadarbībā ar LBJC)
- Veidot mazas jauniešiem draudzīgas "Chill spots" (atpūtas vietiņas) – kā pilsētvides zonas, vai kā jauniešu telpas, kas būtu jauniešu uzturētas un pārvaldītas
- Organizēt upju tīrīšanas talkas novadā, lai jaunieši varētu maksājerēt un laivot
- Labiekārtot velo celiņus un velo trases
- Pagastu saietu namos pievērst lielāku uzmanību un plānot arī pasākumus, kas piemēroti jauniešu auditorijai
- Turpināt regulāri organizēt pasākuma "Nakts Kwartālā" ar interaktīvu vakara programmu pārnakšņošanu
- Vispārējās izglītības mācību norisi daļēji pārcelt uz labiekārtotām telpām / klasēm ārpus skolas telpām
- Izstrādāt un īstenot jēgpilnus sadarbības projektus (t.sk. mobilitātes projektus) nacionālā un starptautiskā mērogā, kur jaunieši varētu sapazīties un pavadīt laiku ar citu pašvaldību un citu valstu jauniešiem

- Aicināt jauniešus iedvesmoties no pašu jauniešu sniegtām idejām par to, ko darīt ikdienā, lai ikdiens būtu lietderīgāka (skat. Attēlu 10)

JAUNIEŠU IDEJAS: KO DARĪT JAUNIEŠIEM, LAI IKDIENA BŪTU LIETDERĪGĀKA?

**Kontaktu
veidošana**

**Nebaidīties
no attiekuma**

Uzdrošināties

**Ievākt jauniešu
idejas**

**Noslīpēt idejas, lai
tiktū saprasti**

Būt aktīviem

Iekļaut apkārtējos

**Iepazīt citu
skolu jauniešus**

**Uzņemties atbildību
atbildīgi**

**Aprēķināt savas
spējas**

**Nebaidīties no
neparastām idejām**

**Aicināt biedrības
ciemos**

**Atrast problēmas,
lai tās varētu risnāt**

**Vienoties par labu
ideju kopīgu
realizēšanu**

**Atrast atbalstu
idejām pie citiem**

**Meklē idejas
atbalstītājus**

Meklē atbalstu

Meklē atbalstu

Meklē atbalstu

**Piesaisti uzņēmējus
sponsorus**

Attēls 10: "Līderības domnīcas" ietvaros jauniešu izstrādātie ieteikumi, lai ikdiens būtu lietderīgāka

3. Mehānisms jauniešu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

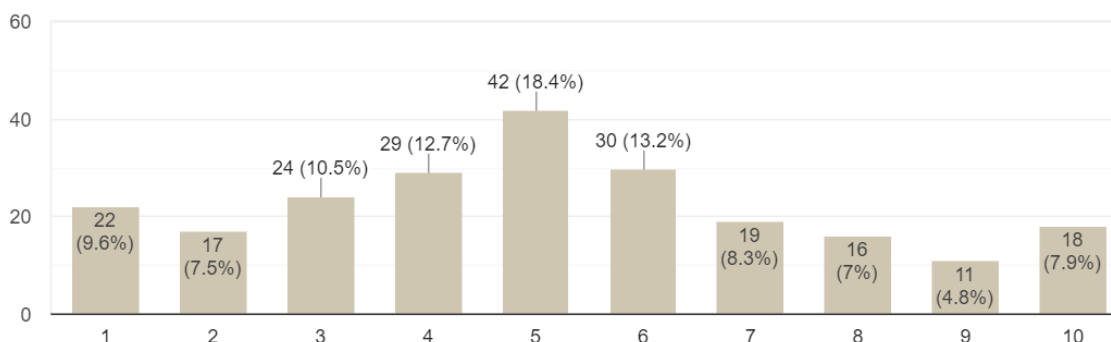
- Pašvaldības vadība ir ieinteresēta regulārā strukturētā dialoga procesa veicināšanā, pašvaldības deputāti piedalās diskusijās ar jauniešiem par darbu ar jaunatni jautājumiem, t.sk. izmantojot arī vispārzināmas metodes, piemēram, “Kafija ar politiķiem”. Un, lai diskusijas raisītos aktīvāk un brīvākā gaisotnē, tiek izmantotas dažādas neformālās saliedēšanās metodes (piemēram, vienā no diskusiju vakariem ar deputātiem jaunieši izspēlēja spēli “Demokrātijā”, veidojot savas valstis ar saviem likumiem, valodu, idejām un plāniem)
- Kopš 2018.gada LNP darbojas LĪVĀNU NOVADA JAUNIEŠU DOME (LNJD), kuras mērķis ir nodrošināt Līvānu novada jauniešu interešu pārstāvniecību un aizstāvību, veicinot jauniešu personīgo izaugsmi un līdzdalību sociālajās, politiskajās, izglītības, kultūras un sporta norisēs vietējā un valsts mērogā. 2023.gadā LNJD aktīvi darbojas 28 jaunieši. LNJD uztur savus FB, IG un TikTok kontus kā informācijas kanālus. 2023.gadā LNJD valdē ir 3 skolu pārstāvji un tās biedri ir gandrīz no visām novada pamatskolām un vidusskolām.
- LNJD saņem fokusētu Jaunatnes jomas darbinieku atbalstu, kā arī kopā ar jaunatnes darbiniekiem veido sadarbības tikšanās ar skolām un to pašpārvaldēm. Jauniešu dome, apmeklējot skolas, stāsta par sevi, par domes vēsturi un iesaista citus jauniešus kā biedrus domē.
- Katrā skolā ir skolēnu PAŠPĀRVALDE un skolas nozīmēta Pašpārvaldes atbalsta persona
- Jauniešiem ir savlaicīgi pieejama informācija par kārtību, kādā jauniešiem iespējams piedalīties lēmumu virzīšanas un pieņemšanas procesos. Kā piemēru var minēt LNJD atklātās sēdes, kas notiek ne retāk kā reizi piecās nedēļās un tās var apmeklēt jebkurš Līvānu novada jauniešs. Sēdes vieta un laiks tiek norādīta LNJD sociālajos tīklos, un sēdes laikā jaunieši apspriež sev aktuālas tēmas, pieņem kopīgus lēmumus, vada diskusijas (ja tādas nepieciešamas lēmumu pieņemšanas posmā), plāno jaunus pasākumus un sadarbības. LNJD ar jau pieņemtiem lēmumiem sēdes laikā var piedalīties Līvānu novada domes sēdēs un izvirzīt savus priekšlikumus Līvānu novada domes deputātiem, izskatīšanai.
- Jauniešiem arī ir iespēja piedalīties attīstības plānošanas dokumentu sabiedriskajās apspriedēs, kas ir publiskas un atvērtas process ikvienam. Jauniešiem ir iespēja iesniegt savus pieteikumus Līvānu novada domē, kurus pēc tam izvērtē atbilstošā komiteja
- MJIC “Kvartāls” dod ikvienam jauniešim iespēju piedalīties savas vides uzlabošanā, iesniedzot jautājumus un ieteikumus “priekšlikumu kastītē” (2023.gada 6 mēnešos jauniešu centra “Kvartāls” šajā kastītē saņemti vairāk kā 100 jauniešu priekšlikumi – gan par vēlamajiem pasākumiem, gan par vēlamā inventāra iegādi, kā arī komentāri par jau aizvadītajiem pasākumiem un pašam MJIC “Kvartāls” telpām; jaunieši tiek iesaistīti arī šo priekšlikumu izvērtēšanā un tālākā virzīšanā MJIC mērogā)
- LNP darbojas Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC), kas nodrošina iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu sniegšanu un kur jaunieši arī var griezties, lai noskaidrotu jebkādus jautājumus saistībā ar pašvaldības pārvaldes procesu vai pakalpojumiem

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

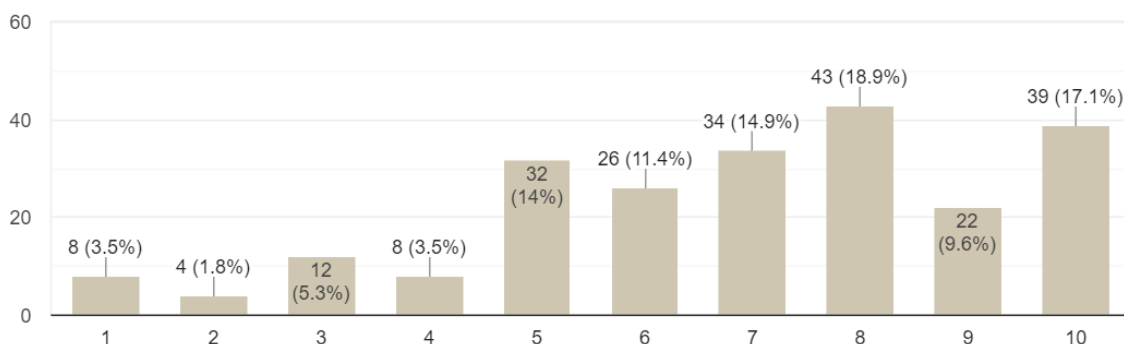
- Ne vienmēr tiek ievērots jaunatnes politikas joms princips „nekas par jauniešiem bez jauniešiem” – pašvaldībai savā darbībā vēl labāk jānodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas
- Jaunatnes organizāciju pārstāvji nav iekļauti komisiju un darba grupu sastāvā, kur tiek izskatīti jaunatnes politiku ietekmējoši jautājumi pašvaldības līmenī
- Lai arī jauniešiem ir formāli un savlaicīgi pieejama informācija par kārtību, kādā jauniešiem iespējams piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos pašvaldības līmenī, tomēr praksē tas notiek reti
- Katrā skolā ir skolēnu PAŠPĀRVALDE un skolas nozīmēta Pašpārvaldes atbalsta persona, taču pašpārvalžu atbalsta personām vajadzīgs papildus atbalsts (piemēram, savstarpēja pieredzes apmaiņa, mācības par līdzdalības procesiem un darbu ar jaunatni, supervīzijas u.tml.), lai veiksmīgi veidotu pašpārvaldes kultūru skolās. Ļoti maza daļa jauniešu iesaistās Skolēnu pašpārvaldē, bet tā ir būtiska daļa un struktūras daļa, caur kuru varētu sasniegt vairāk jauniešus caur pašiem jauniešiem, jā, tā ir vieta, kur jauniešiem jāmacās pārstāvniecība, vara, ietekme, attiecības, pilsoniskā līdzdalība un jauniešu interešu iekļaušana novada sadzīvē.
- Skolu pašpārvaldēm nav izveidojusies spēcīga un sistemātiska jauniešu viedokļu apkopošanas kultūra – daļēji tas skaidrojams ar faktu, ka pašpārvaldes atbalsta persona vienlaicīgi ir skolotājs uz pilnu slodzi un nav viegli iekļānot pietiekošu laiku vēl papildus darbam ar skolēnu pašpārvaldēm
- Sarunās ar jauniešiem noskaidrojās, ka jauniešiem nav reālas praktiskas pieredzes stāstu, kad caur skolēnu pašpārvaldēm un LNJD ir ietekmēti kādi lēmumi vai izmaiņas
- Jauniešu vispārējās aktivitātes un līdzdalības līmenis nav pietiekoši augsts (tas ir augsts nelielai jauniešu sabiedrības daļai – jauniešu, kuri piedalās “visur”, taču to nepieciešams veicināt un attīstīt plašākā jauniešu daļā)
- Nepieciešams rīkot apmācības iniciatīvas, iesaistes un līdzdalības prasmju pilnveidei, veidot jauniešu interešu grupas un pasākumus līdzdalības kā dabiska elementa izpratnei un veicināšanai
- Nepieciešamas jauniešiem regulāri skaidrot pilsonisko aktivitāšu nozīmi, iesaistīšanās formas un iespējas, kāds no tām labums; nepieciešams publiskot labās prakses piemērus par jauniešu panākumiem, līdzdarbojoties un iesaistoties, un atbildību konkrētu jautājumu risinājumos
- Pamatskolu pašpārvaldēs pašpārvalžu jaunieši salīdzinoši ātri nomainās (ņemot vērā, ka tajās nereti ir 9. klases audzēkņi), līdz ar to pašpārvalžu kultūra var nebūt gana spēcīga - apmācot pašpārvalžu biedrus jau pirms 13 gadu vecuma un veicinot viņu izpratni par to, kas ir jaunatnes darbinieks, kas ir citi pašvaldības darbinieki utt., tiks sekmēta stabilāka jauniešu līdzdalība novada procesos
- Jauniešus pienācīgi nesagatavojošot uz kontaktu ar pašvaldību vai uz tās sēdēm, komitējām tie var justies nenovērtēti vai nespēt saprast, par ko īsti notiek saruna
- Skolu pašpārvalžu jauniešiem trūkst paplašinātas strukturētas izpratnes par novada jaunatnes iespējām un formām, kā iesaistīties novada pašvaldības lēmumu pieņemšanā, savukārt, LNJD tiek biežāk iekļauta dažādos procesos un līdz ar to ir zinošāka
- Veicināt LNJD tēlu un darba rezultātus, lai tās biedru sastāvā būtu pārstāvētas pilnīgi visas novada pamatskolas un vidusskolas
- Kā rāda jauniešu aptaujas rezultāti, savas iespējas ietekmēt LND pieņemtos lēmumus jaunieši vērtē viduvēji (skat. Attēlu 11), savukārt, iespējas iesaistīties NVO un jauniešu organizāciju darbībā jaunieši vērtē ļoti augstu (skat. Attēlu 12).

Lūdzu novērtē savas iespējas IETEKMĒT lēmumus, ko pieņem Līvānu novada pašvaldība attiecībā uz jauniešiem? (1 - Man/Mums praktiski nav nekādu iespēju; 10 - Man/Mums ir ļoti lielas iespējas, tikai jāceļas un jādara)

Attēls 11: Jauniešu aptaujas rezultāti par spējām ietekmēt pašvaldības lēmumus attiecībā uz jauniešiem

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā iesaistīties JAUNIEŠU ORGANIZĀCIJU darbībā (MJIC "Kvartāls", LBJC, biedrība "Sava kabata", sporta klubi u.c.)? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

Attēls 12: Jauniešu aptaujas rezultāti par iespējām iesaistīties jauniešu organizāciju un NVO darbībā

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Atbalstīt un stiprināt skolēnu pašpārvaldes visās novada skolās
- Rosināt, atbalstīt un popularizēt jauniešu iniciatīvas, kur jaunieši ir iniciatīvas idejas radītāji un praktiskie īstenotāji
- Rīkot apmācības un iniciatīvas līdzdalības prasmju pilnveidei un interešu aizstāvībai; lai jaunieši jau agrīni mācītos par novada pārvaldību, ieteicams paredzēt budžetu (vai piesaistīt no ārpusē) jauniešu pilsoniskām iniciatīvām, līdzdalības veicināšanas projektiem - lai dotu iespēju jauniešiem jau agrīni iejusties lēmumu pieņemšanas jomā (t.sk. izdarīt kļūdas un mācīties no tām)

- Lai tiktu ievērots jaunatnes politikas joms princips „nekas par jauniešiem bez jauniešiem” – izveidot Jaunatnes lietu konsultatīvo padomi (JLKP), kura skatīs jebkuru ar jaunatnes jomu saistītu stratēģiski svarīgu jautājumu un savus priekšlikumus un atzinumus iesniegs kādai no Līvānu pašvaldības 3 pastāvīgajām komitejām (Finanšu komitejai / Sociālo, izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejai / Tautsaimniecības komitejai), kuras tālāk nodrošinās novada domes darbību un izstrādās domes lēmumprojektus apstiprināšanai domes sēdē. Starpnozaru sadarbības un Jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas galvenais mērķis un uzdevums būs nodrošināt jauniešu interešu ievērošanu pašvaldības organizētos sadarbības pasākumos, attīstības projektos, dažādu pašvaldības nozaru darbībā, konkrētu jauniešu situāciju risināšanā, kas skar vai var skart jauniešus īstermiņā vai ilgtermiņā.
- JLKP lēmumiem būtu ieteikuma raksturs, un tā vienlaicīgi būtu kā Informācijas apkopošanas telpa, Lēmumpieņemēju plānu atklāšanas rīks, Viedokļu un ideju apmaiņas punkts, Praktiskas sadarbības formāts, Risinājumu ģenerēšanas vieta, Uzlabojumu monitoringa rīks, ledvesmas un atbalsta platforma. Padomes sastāvu veidotu pārstāvji no novada vispārējās izglītības, interešu un profesionālās izglītības, kultūras, sporta, tūrisma, uzņēmējdarbības atbalsta, dzīvokļu jautājumu jomām, sociālā dienesta, pašvaldības policijas un pašvaldības administrācijas
- Regulāri skaidrot pilsonisko aktivitāšu nozīmi, iesaistīšanās formas, kā arī jauniešu individuālo lomu un atbildību konkrētu jautājumu risinājumos, un palīdzēt jauniešiem PRAKTISKI virzīt kādu konkrētu jautājumu “cauri” pašvaldības lēmumpieņemšanas procesam ar panāktu reālu – jauniešu ietekmētu rezultātu – un popularizēt šādu praktisko piemēru, lai iedvesmotu citus jauniešus virzīt savas idejas un vajadzības
- Veicināt sadarbību starp izglītības iestādēm, jauniešu centriem un citām interešu izglītības iestādēm, skaidrojot skolēnu iespējas iesaistīties kopīgu problēmu risināšanā
- Biežāk organizēt LNJD tikšanās ar Pašpārvalžu atbalsta personām, lai apspriestu, kā katrā skolā atbalstīt pašpārvaldes pastāvēšanas ilgtermiņa stratēģijas
- Veicināt starp-novadu un internacionālu pašpārvalžu jauniešu apmaiņas un vizītes pie jauniešu organizācijām – jauniešiem, redzot citu pieredzi, būs lielāka motivācija paveikt līdzīgas iniciatīvas vietējā līmenī
- Stimulēt, ka novada nometņu organizatori veido nometnes ar fokusu uz pašpārvalžu un jauniešu organizāciju stiprināšanu
- Veicināt, ka skolu personāls un jaunatnes darbinieki iesaistās vietējā un nacionāla mēroga NVO sektora (jo īpaši jaunatnes organizāciju) darbībā, kā sadarbības partneri vai biedri, tā caur piemēru veicināt jauniešu apzinātību par pilsonisko aktīvismu
- Jauniešus (jo īpaši pašpārvaldes un jauniešu domes) iesaistīt un kopā ar viņiem analizēt un izpētīt novada attīstības stratēģijas, lai veicinātu jauniešu spēju kompetenti piedalīties iedzīvotāju līdzdalības procesos (šādus izpēti procesus var savienot ar neformālās izglītības metodēm, darbnīcām ar datu vizualizāciju un rodošu to apstrādāšanu)
- Lai nodrošinātu stabilu ilgtermiņa jauniešu pašpārvalžu un jauniešu domes tīklu, nepieciešams jauniešiem mācīt par novada iespējām un interešu pārstāvniecības formām. Ideālā gadījumā tas ir pašpārvalžu atbalsta personu un jaunatnes darbinieku atbalstītas, bet jauniešu vadītas pieredzes pārneses apmācības
- Plānot skolēnu pašpārvalžu un LNJD tikšanās ar novada bērniem – ja skolēnu pašpārvalžu un LNJD jaunieši vienkāršā valodā regulāri dotos izstāstīt par sevi bērnudārza un sākumskolas bērniem – šiem bērniem, kļūstot par jauniešiem, jau būtu lielāka pārliecība un vēlme iesaistīties
- Veicināt aktīvāku jauniešu iesaisti pagastos esošajās iedzīvotāju padomēs, lai tiktu pilnīgāk pārstāvētas jauniešu intereses

P.S. Ja Tu esi 13-25 gadu vecumā, Tev arī ir iespēja pretendēt uz kādu no šiem LNJD amatiem:

Jauniešu domes priekšsēdētājs / Jauniešu domes priekšsēdētāja vietnieks / Jauniešu domes sabiedrisko attiecību speciālists / Jauniešu domes sekretārs / Jauniešu domes multimediju dizaina speciālists

4. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids

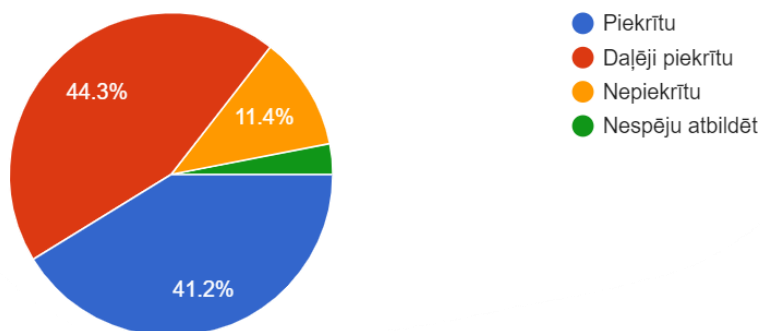

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

- Pašvaldība atbalsta veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus, tiek nodrošinātas sporta, aktīvās atpūtas, veselības nodarbības, kā arī īstenoti dažādi slimību profilakses projekti, t.sk. piemēram, novada izglītības iestādes iesaistās ESF projekta “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana Līvānu novada iedzīvotājiem” (Nr.9.2.4.2/16/l/006) aktivitātēs.
- Kā liecina 2023.gada aprīlī – maijā veiktā Līvānu novada jauniešu aptauja, vairāk ā 85% aptaujāto jauniešu ir kopumā apmierināti ar savu veselības stāvokli, rūpējas par to. Tai pat laikā 19.7% respondentu atzīst, ka nekādā veidā nerūpējas par savu veselību (skat. Attēlus 13, 14 un 15). Aptaujas mērķis bija noskaidrot tieši jauniešu pašsajūtu attiecībā uz savu veselību (personīgos viedokļus, nevis medicīniskos rādītājus), t.sk. pastiprinātu uzmanību pievēršot emocionālās labsajūtas un mentālās veselības apzināšanai, kas pēdējos gados ir īpaši pasliktinājusies.
- MJIC “Kvartāls” cieši sadarbojas ar LNP Kultūras, tūrisma un sporta pārvaldi un vietējām sporta jomas biedrībām, lai jauniešiem sniegtu plašas veselības veicināšanas iespējas tieši sporta un aktīvās atpūtas jomā. Daudzi pasākumi jau kļuvuši par tradicionāliem vairāku gadu garumā - Līvānu novada basketbola čempionāts (tajā piedalās, galvenokārt, jaunieši), Līgo mačs futbolā “Seniori – Juniori”, “Līvānu novada ģimeņu turnīrs pludmales volejbolā”, Strītbola turnīrs Līvānu pilsētas svētku ietvaros (jaunieši piedalās gan pašās sacensībās, gan arī organizēšanā), Veselības veicināšanas nometne bērniem un jauniešiem no 12 līdz 16 gadu vecumam (crossfit, supošanu, dejas, karaoke, modes skates, talantu šovus u.c.), Rožupes pagasta sporta svētki (jauniešiem iespēja piedalīties makšķerēšanā, volejbola mačos, riteņbraukšanā, ģimenes izveicības stafetē, skatīt spēka paraugdemonstrējumus ar Arti Plivdu u.c. aktivitātēs), naksnīgais pasākums “Nakts kedās” (jauniešiem iespēja piedalīties komandu sacensībās - volejbolā, basketbolā, futbolā, kā arī lielajā stafetē u.c. individuālajos konkursos), Latvijas jaunatnes futbola čempionāts, Līvānu novada atklātais volejbola turnīrs u.c.
- Biedrība “riktīgi NAISS” sadarbībā ar Līvānu novada pašvaldību organizētās SUP jostas nodarbības jauniešiem no 13-30 gadu vecumam ar mērķi popularizēt SUPošanu; biedrība “Sava kabata” sadarbībā ar jauniešu ūdens tūrisma iniciatīvas grupu “LivLaiv” piedāvā kanoe laivošanas pasākumus pa Dubnu un Daugavu, t.sk. organizē grupas braucienus uz citiem Latgales un Latvijas novadiem

Vai piekrīti apgalvojumam?:

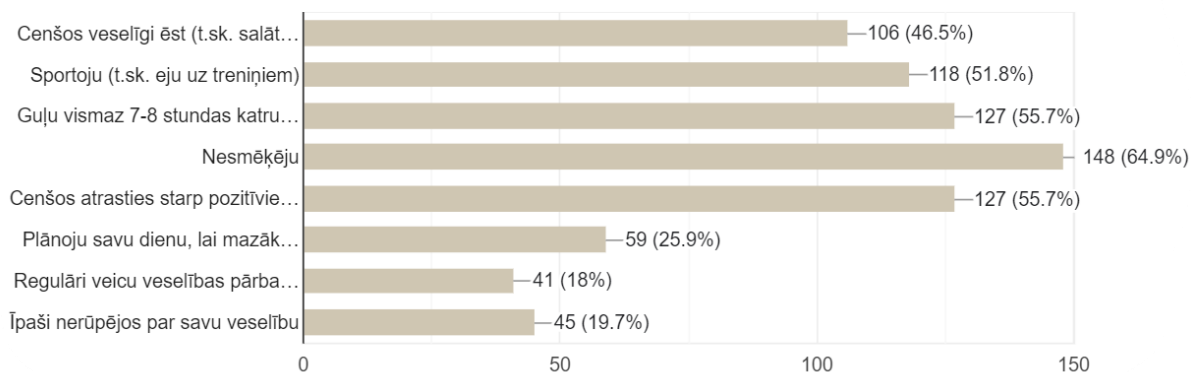
"Es esmu apmierināts ar savu esošo veselības stāvokli"

Attēls 13: Jauniešu aptaujas rezultāti par vispārējo apmierinātību ar savu veselības stāvokli

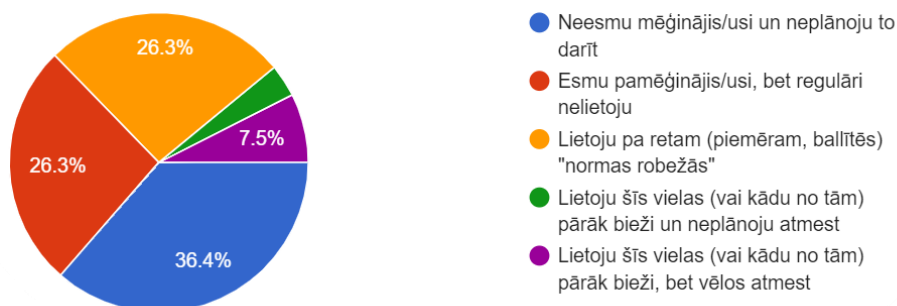
Vai un KĀ Tu rūpējies par savu veselību? Atzīmē visas sev atbilstošās atbildes!

228 responses

Attēls 14: Jauniešu aptaujas rezultāti par rūpēšanos par savu veselību

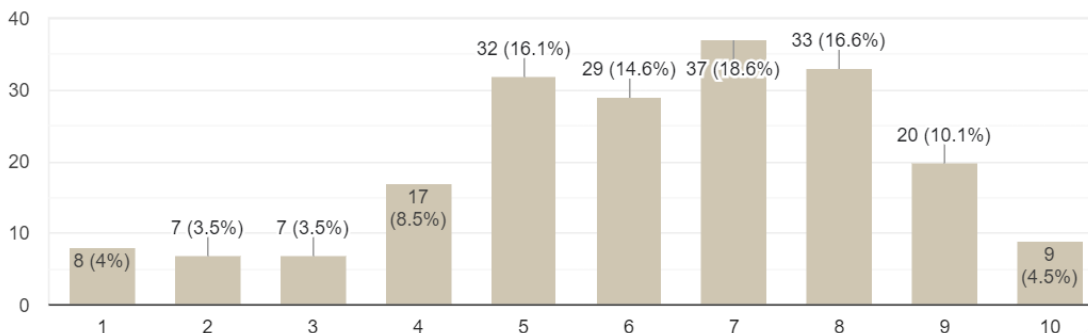
Mana attieksme pret apreibinošām un/vai atkarību izraisošām vielām (alkohols, cigaretes, narkotikas):

Attēls 15: Jauniešu aptaujas rezultāti par attieksmi pret apreibinošām vielām

- Veselības izglītība daļēji ietverta vispārizglītojošo skolu programmās, kā arī interešu izglītības programmās (piemēram, 2023.gada pavasarī LBJC Līvānu 279.mazpulks organizēja jaunas detektīvspēles "Kurš vainīgs pie barona Līvena savārgšanas?" pilottestēšanu ar ietvertiem vairākiem veselības aspektiem – spēli plānots ieviest kā Līvānu novada jauniešu ikgadēju tradīciju)
- Pašvaldībā tiek organizētas dažādas kampaņas un konkursi saistībā ar veselīga dzīvesveida tematiku saistībā ar starptautiskām tematiskām veselības dienām.
- Pašvaldība nodrošina jauniešiem pieejamus bezmaksas psihologa un sociālā darbinieka pakalpojumus
- Ņemot vērā, ka jaunieši lielu daļu laika pavada izglītības iestādēs, aptaujas ietvaros arī vēlējamies noskaidrot, kā jaunieši jūtas skolas vidē – kā redzams attēlā 16, biežāk izteiktais vērtējums ir robežās no 5 līdz 9 ballēm (skat. attēlu 16)

Ja šobrīd mācies PAMATSKOLĀ / VIDUSSKOLĀ, kā Tu novērtē savu kopējo LABSAJŪTU skolā? (1 - ļoti nepatīk atrasties skolā un 10 - ļoti patīk atrasties skolā)

Attēls 16: Jauniešu aptaujas rezultāti par labsajūtu skolā

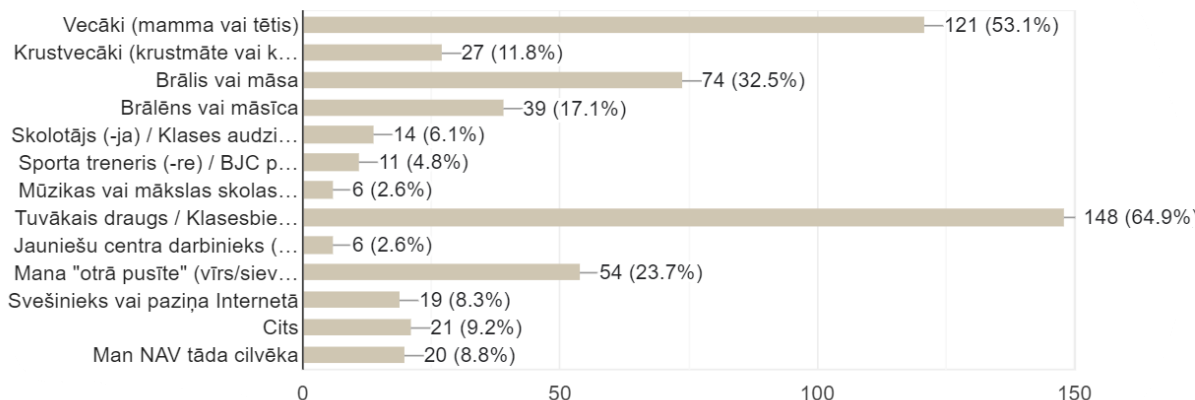

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

- Kā liecina Veselības statistikas datu bāze², vairāki jauniešu (vecumā no 15-24 gadiem) veselības rādītāji valstī kopumā uzlabojas - piemēram, samazinās iedzīvotāju īpatsvars ar lieko ķermeņa masu vai aptaukošanos (ĶMI virs 25), palielinās iedzīvotāju īpatsvars, kuri veic fiziskus vingrinājumus vismaz 30 minūtes 2 un vairāk reizes nedēļā, palielinās arī iedzīvotāju īpatsvars, kuri vismaz reizi pēdējā gada laikā apmeklējuši ģimenes ārstu.
- Taču tai pat laikā pēdējos gados palielinājies ikdienas smēķētāju īpatsvars jauniešu (15-25 gadu vecumā) vidū, pieaug ne tikai psihoaktīvo vielu, smēķēšanas un alkohola lietošanas izplatība jauniešu vidū, bet ievērojami pasliktinājusies jauniešu mentālā veselība. To pierāda arī Līvānu novadā veiktā jauniešu aptauja – skat. Attēlus 17 un 18.

Cilvēki, ar kuriem Tu atklāti un no sirds varu izrunāties, virbiežāk ir:

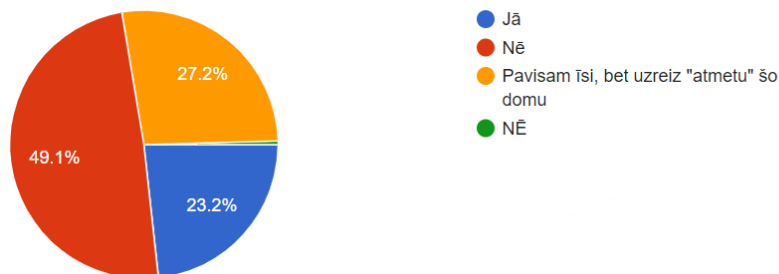
Atzīmē visas sev atbilstošās atbildes!

Attēls 17: Jauniešu aptaujas rezultāti par tuvākajiem cilvēkiem

² <https://statistika.spkc.gov.lv/>

Vai esi kādreiz domājis par pašnāvību?

Attēls 18: Jauniešu aptaujas rezultāti par

- Vairāki rādītāji aptaujas sadaļā par veselību (t.sk. atbildes uz jautājumu par pašnāvību 0 skat. attēlu 18 - tas, ka 50% no aptaujātajiem jauniešiem – īsāku vai ilgāku laiku ir domājuši par pašnāvību) liek izvirzīt tieši mentālās un emocionālās veselības veicināšanu kā prioritāti 2024.-2026.gadu periodā Līvānu novadā jauniešu politikas veselības sadaļā. Veselības jautājumi ietverti gan vairākos tieši mērķētos pasākumos Rīcību plānā, gan pastarpināti ietverti vairākos saturīga brīvā laika organizēšanas projektos.

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Organizēt pasākumus un aktivitātes pašvaldībā jauniešu veselības veicināšanai un veselīga dzīvesveida ievērošanas veicināšanai
- Aicināt uz tikšanos ar jauniešiem sporta personības, iedvesmas cilvēkus, aicinot domāt par veselīgu dzīvesveidu un ievērot to
- Izstrādāt jauniešu fizisko, emocionālo un mentālo veselību veicinošus projektus, t.sk. starptautiskā mērogā
- Ietvert veselības tēmu izklaidējošos un interaktīvos formātos – festivālos, detektīvspēlēs, sporta spēlēs u.c.
- Regulāri apzināt un analizēt jauniešu pašsajūtu un veselības stāvokli
- Popularizēt Bērnu un pusaudžu uzticības tālruni
- Organizēt informatīvus pasākumus specifiskām mērķa grupām, piemēram, jaunajām māmiņām (par zīdīšanas u.c. jautājumiem), un par specifiskām tēmām, piemēram, pirmās palīdzības sniegšanu, celiakiju vai epilepsiju (lai izglītotu jauniešus), t.sk. sadarbībā ar vietējām NVO
- Organizēt labās prakses apmaiņu ar citām pašvaldībām jauniešu veselības veicināšanai
- Lai veiksmīgi īstenotu plānotos jauniešu veselības veicināšanas pasākumus, nepieciešams pārdomāti plānot ne tikai finansiālos resursus, bet arī palielināt MJIC cilvēkresursu apjomu.

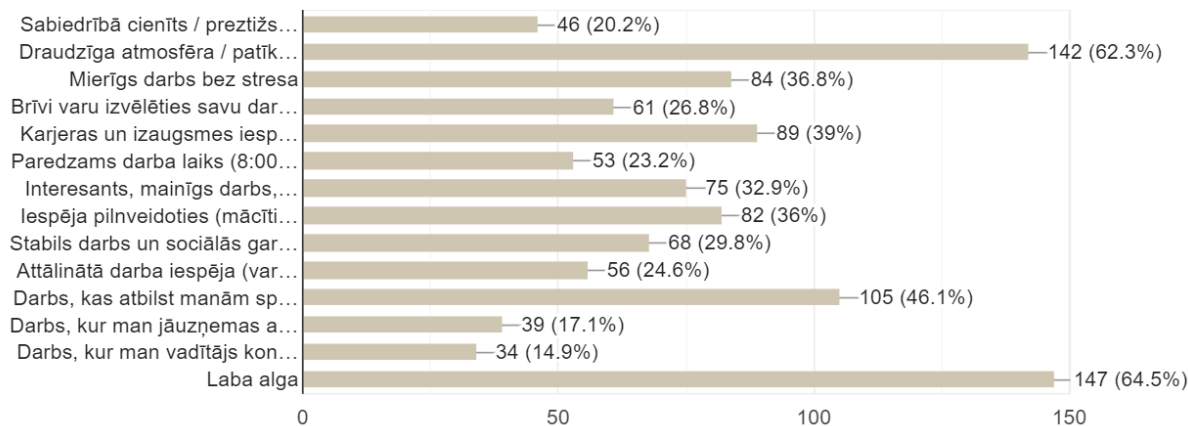
5. Jauniešu nodarbinātība un uzņēmējdarbības veicināšana

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

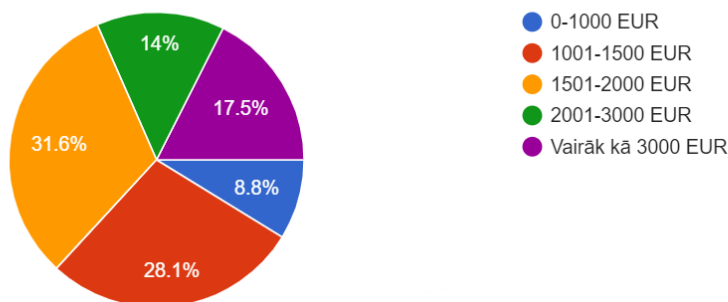
- LNP ir ieinteresēta veicināt jauniešu nodarbinātību, īpaši jauno uzņēmēju darbību – uzņēmējdarbība un darbs ietverti kā prioritārās jomas arī Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. - 2030. gadam, Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmā 2019.-2025. gadam
- Pašvaldībā darbojas LUAC, kur jauniešiem iespējams saņemt konsultācijas esošajiem un potenciālajiem Līvānu novada uzņēmējiem saistībā ar uzņēmējdarbības plānošanu, uzsākšanu, attīstību, finansējuma piesaisti, ES fondu izmantošanu u.c. ar uzņēmējdarbību saistītajiem jautājumiem.
- Jauniešiem ir iespēja piedalīties konkursā un saņemt pašvaldības finansiālu atbalstu līdz 2000 EUR apmērā uzņēmējdarbības atbalsta konkursa "Līvānu novads VAR!" ietvaros
- Lai veicinātu vietējā teritorijā nepieciešamo speciālistu veidošanos uz vietas, Līvānos darbojas Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Līvānu filiāle, realizējot 1.līmeņa pilna laika profesionālo izglītības programmu "Mašīnbūve" (praktiski visi programmas absolventi atrod darva vietu Līvānu novadā)
- Tiek organizēti semināri un informatīvie pasākumi par esošo un potenciālo komersantu iespējām attīstīt komercdarbību, MJIC organizē neformālus pieredzes stāstu vakarus
- Pašvaldībā strādā karjeras konsultants, un pašvaldība īsteno ESF projektu "Karjeras izglītības atbalsta sistēmas izveide Līvānu novadā"
- Pašvaldībā tiek nodrošinātas vasaras darbu un citu sezonālo darbu iespējas skolēniem.
- Lai arī skaits nav liels, tomēr pašvaldība nodrošina prakses vietas jauniešiem pašvaldības iestādēs un iespēju robežās palīdz tās atrast vietējos uzņēmumos
- Pašvaldība līdzdarbojas skolēnu „Ēnu dienu” pasākumos
- LNP pēdējo gadu laikā piedalījies vairākos projektos, kas vērsti uz jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības prasmju veicināšanu, t.sk. Latgales plānošanas reģiona projektā "Europe Direct Dienvidlatgale" (ieviešanu koordinē LPR, un projekta pasākumos tika attīstītas tādas prasmes kā kompleksa problēmu risināšana, kritiskā domāšana, sadarbība ar citiem, emocionālā inteliģence, kognitīvā fleksibilitāte, spēja pielāgoties, zināšanu pielietošana dzīvē); ESF projektā "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" (nodarbināto personu konsultēšana par mācību iespējām un pieteikšanos mācībām); ESF projektā "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" darbību turpina Līvānu 1.vidusskola, Rudzātu vidusskola un Jaunsilavas pamatskola
- 2023.gadā uzsākts jauns – specifiski uz jauniešu mērķa grupu orientēts - Erasmus+ programmas projekts "Inspirational Personal Development Game "Life's Cards"" (latviski - "Iedvesmojošas personības attīstības spēle "Dzīves kārtis""), aptverot Latgales reģionu Latvijā un Krētas reģionu (salu) Grieķijā. Projekta ietvaros tiek veidota jauna kāršu spēle "Dzīves kārtis" – kā neformālās izglītības instruments jauniešu iedvesmai un personības attīstībai. Vairāki LNJD un skolu pašpārvalžu jaunieši tiek iesaistīti gan spēles izstrādes darbnīcās, un viena jauniešu piedalījies arī mācību braucienā uz Krētu
- 2023.gadā jauniešu aptaujas ietvaros tika apzināts jauniešu viedoklis un redzējums par darba vidi, nodarbinātības un uzņēmējdarbības iespējām Līvānu novadā, lai varētu mērķtiecīgāk plānot atbalsta pasākumus nepieciešamo prasmju stiprināšanai un jauniešu labākai informēšanai, izglītošanai un sagatavošanai darba tirgum un biznesa videi (vairākas atziņas sniedza jauniešu atbildes uz jautājumiem zemāk – skat. attēlus 19 un 20)
- Interesantu informāciju un papildus izpratni par jauniešiem sniedza arī jauniešu atbildes uz jautājumu par vēlamu algas apmēru: 8,8% aptaujāto uzskata, ka "laba alga" būtu pietiekoša līdz 1000 EUR mēnesī; 28,1% ar labu algu saprot 1001 – 1500 EUR mēnesī, 31,6% laba alga ir 1501 – 2000 EUR, 14% - 2001 – 3000 EUR, bet 17,5% jauniešu atzīmējuši, ka "laba alga" ir virs 3000 EUR). Šos aptaujas rezultātus var izmantot kā diskusiju ievada materiālu par jauniešu budžeta plānošanu un/vai finanšu pratību

Lūdzu, atzīmē tos trīs DARBA aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie? (vai nu Tu jau strādā, vai arī pēc kāda laika sāksi strādāt - kas Tev ir/būs svarīgākais)

Attēls 19: Jauniešu aptaujas rezultāti par vissvarīgākajiem darba aspektiem

Kas Tavā izpratnē ir "LABA ALGA"? Kā Tu uzskati (godīgi!), cik TEV - ar Tavām prasmēm, spējām, attieksmēm (vai ar tām, kuras līdz darba uzsākšanai plāno attīstīt) - būtu jāsaņem mēnesī, lai Tu justos novērtēts un apmierināts?

Attēls 20: Jauniešu izpratne par "labas algas" apmēru

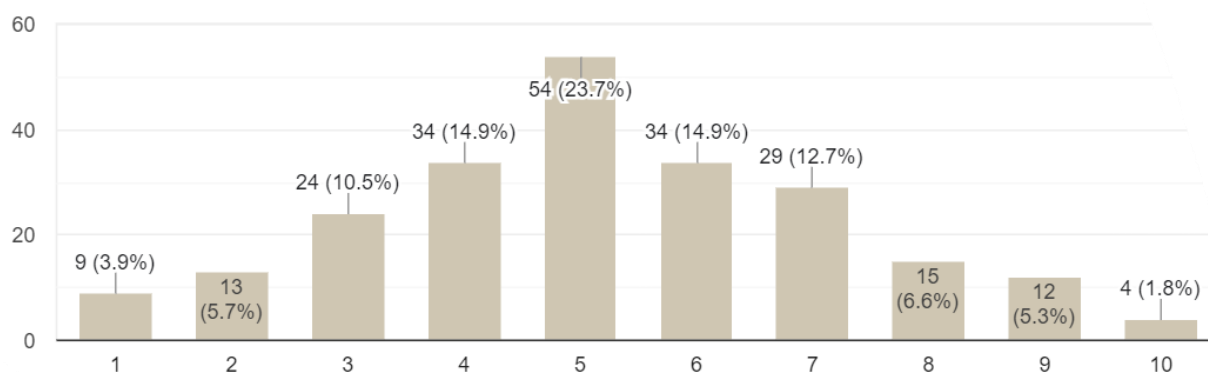
- Pašvaldībā tiek atbalstītas jauniešu brīvprātīgā darba aktivitātes, t.sk. starptautiskās brīvprātīgā darba aktivitātēs un ir izveidota brīvprātīgā darba sistēma. Tā ir „Jauniešu brīvprātīgā darba pieredzes apliecināšanas vadlīnijas”, kas pieejamas kvartals.lv mājaslapas sadaļā “brīvprātīgais darbs”. Tās nosaka, ka jauniets ar brīvprātīgā darba organizētāju var slēgt gan rakstisku, gan mutisku vienošanos par savu brīvprātīgā darba veikšanu, kā arī jaunieša brīvprātīgajā darbā nostrādātās stundas var tikt uzskaitītas.
- Līvānu novadā par brīvprātīgā darba veikšanu var saņemt Līvānu novada domes apstiprinātu apliecinājumu par savu BD nostrādāto stundu skaitu un gūto pieredzi. Uz doto brīdi, brīvprātīgais darbs lielākoties tiek veikts MJIC “Kvartāls” pasākumu, kas saistīti ar jaunatni un neformālo izglītību, organizēšanā. Kā vienu no lielākajiem pasākumiem jāmin Līvānu pilsētas svētku organizēšanu. Nākotnē plānots piesaistīt arī citas organizācijas un biedrības, kas darbojas Līvānu novadā.

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

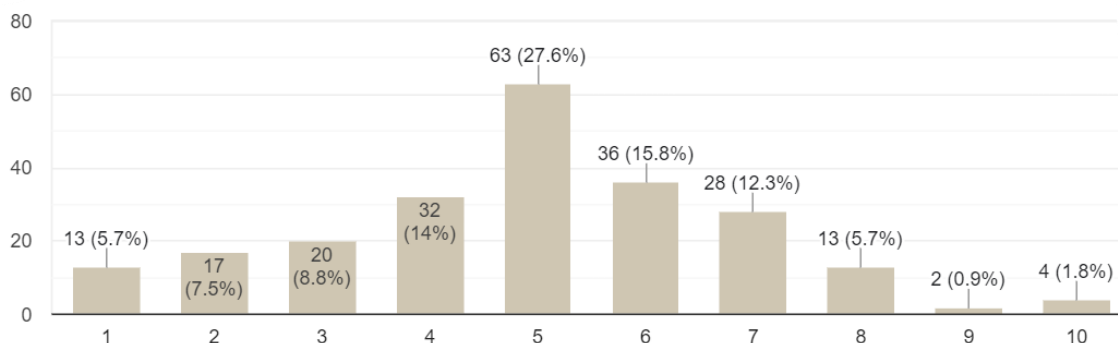
- Saskaņā ar NVA datiem Līvānu novadā 2023.gada oktobrī bija reģistrēti 407 bezdarbnieki (bezdarba līmenis novadā – 6.4%), t.sk. 22 jaunieši vecumā no 15 – 24 gadiem. Šis skaits ir mainīgs, taču galvenās tendences un bezdarba iemesli saglabājas. Viena no būtiskākām problēmām, kas veicina bezdarba līmeņa pieaugumu jauniešu vidū, ir pieredzes un nepieciešamās kvalifikācijas trūkums. Līdz ar to pašvaldībai ir ne tikai jānodrošina jauniešu nodarbinātības iespējas, bet arī jānodrošina apstākļi, lai jaunieši varētu iegūt nepieciešamo pieredzi un prasmes, kas jauniešiem nodrošinās nākotnes iespējas un integrāciju darba tirgū. Pašvaldības spēja piesaistīt jauniešus vietējam darba tirgum veicina pašvaldības ekonomisko un sociālo rādītāju uzlabošanu.
- Pašvaldība neveic mērķtiecīgus pasākumus sociālā riska grupu jauniešu un jauniešu ar mazākām iespējām integrācijai darba tirgū
- Lai arī pašvaldībā tiek veicināta skolēnu iesaistīšanās skolēnu mācību uzņēmumu veidošanā, taču aktivitāte pēdējos gados ir sarukusi - to noteikti nepieciešams atjaunot un veicināt
- Jauniešu vērtējums par Līvānu novadu kā uzņēmējdarbībai piemērotu vietu un vidi nav visai augsts – lielākā daļa to vērtē ar 4-7 ballēm (10 ballu sistēmā) – skat. attēlu 21. Līdzīgi viduvējs ir darba atrašanās iespēju vērtējums – 5 balles (skat. attēlu 22). Ņemot vērā NVA informāciju, ka viens no būtiskākajiem šķēršļiem jauniešu ceļā uz nodarbinātību ir darba tirgū pieprasītu prasmju un izglītības trūkums (65% bezdarbnieka statusā NVA reģistrēto jauniešu nav profesijas, viņi ieguvuši tikai vispārējo vidējo izglītību vai pamatizglītību) – šo faktu nepieciešams vairāk uzsvērt sarunās ar jauniešiem

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā nodarboties ar UZŅĒMĒJDARBĪBU (savu privāto biznesu)? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

Attēls 21: Jauniešu vērtējums par uzņēmējdarbības iespējām Līvānu novadā

Kā Tu vērtē iespējas Līvānu novadā ATRAST DARBU? (1 - ārkārtīgi ierobežotas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas)

Attēls 22: Jauniešu vērtējums iespējām atrast darbu Līvānu novadā

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Atsevišķi jauniešiem domāts “Jauniešu iniciatīvu konkurss” ar mazākām naudas summām un atvieglotiem pieteikšanās un atskaišu nosacījumiem
- Sekot līdzi LR Ekonomikas ministrijas veiktajām darba tirgus prognozēm³ (vidējā termiņā: 2021.–2030. un ilgtermiņā: 2031.-2040.) un izmantot datus izglītojošās, motivācijas un iedvesmas sarunās ar Līvānu novada jauniešiem, kā arī ņemt tos vērā jauniešu uzņēmējdarbības un nodarbinātības jomas jauno projektu izstrādē
- Neformālās izglītības aktivitātēs balstīties uz Līvānu novada izglītības attīstības stratēģija 2022. - 2027. gadam izvirzītajiem mūžizglītības virzieni līdz 2027.gadam: 1) mūžizglītības iespēju veicināšana perspektīvās nozarēs jeb nozarēs (t.i. kurās visvairāk būs nepieciešamas jaunas darba rokas - IT pakalpojumi, rūpniecība, loģistika, veselības aprūpe, alternatīvā enerģija u.c.), 2) pašizaugsmes un pašizglītošanās veicināšana (veidojot daudzpusīgas, radošas un spēcīgas personības).
- Veicināt brīvprātīgo darbu kā darba pieredzes gūšanas veidu, ko jaunieši var ietvert CV
- Popularizēt un sākt ieviest Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgā darba un mobilitātes projektus
- Turpināt Eiropas Savienības un starptautiska līmeņa projektu izstrādi un īstenošanu jaunatnes jomā (piesaistot ELFLA (Leader), ERAF, SIF, INTERREG, Erasmus+ u.c. finansējumu)

³ <https://prognozes.em.gov.lv/lv>

6. Jauniešu iekļaušana, drošība un sociālā aizsardzība

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

- MJIC “Kvartāls” telpas ir pieejamas jauniešiem ar kustību traucējumiem (elektriskais pacelājs trepēm, pārbraucami ieejas sliekšņi). Tiek padomāts arī par vecākiem, kas audzina bērnus un jauniešus ar invaliditāti, projektu ietvaros ir organizētas dažādas nodarbības atbalstam ikdienas gaitās šādiem bērniem un jauniešiem
- MJIC “Kvartāls” ikvienam jauniešim ir pieejama mācību telpa, kas ir izolēta no pārējām telpām un dod jauniešiem iespēju mācīties klusumā (kam bieži tas nav iespējams mājās), kā arī mācību telpā jauniešiem ir pieejams aprīkojums un mācību materiāli bez maksas - tāfeles, dažādas kancelejas preces, rokdarbu materiāli u.c. līdzekļi
- Līvānu novada centrālā bibliotēka piedāvā individuālam darbam vai mācībām atbilstošu klusu telpu, kas pieejama jebkuram jauniešim bez maksas
- MJIC “Kvartāls” sadarbojas ar Valsts probācijas dienestu un dod iespēju jauniešiem strādāt noteiktās sociālā darba stundas tieši jauniešu centrā. Šie jaunieši, kam ir bijuši kādi likumpārkāpumi, atstrādājot savas noteiktās darba stundas jauniešu centrā, ir saskarsmē ar citiem jauniešiem, redz pozitīvos piemērus, kā arī viņiem tiek dota iespēja iesaistīties dažādās aktivitātēs
- Jaunatnes darbinieki pievērš uzmanību visu novada skolu jauniešiem, t.sk. arī Rudzātu speciālās internātpamatskolas audzēkņiem (ar fizisku vai garīgu invaliditāti) - Līvānu jaunatnes darbinieki dodas izbraukuma pasākumos uz šo skolu, lai vadītu dažādus pasākumus, kā piemēram, 2023.gadā tika vadīta nodarbība par droša interneta lietošanu (pasākuma ietvaros jaunieši tika iesaistīti gan diskusijās, gan spēlēs).
- LNJD izmanto LIVE translācijas Facebook platformā, lai jaunieši esot pagastos vai ja ir slimi mājās arī ir līdzdalībnieki pasākumu norisēs (LIVE translācijas ir veiktas no jauniešu festivāla “KOPUMS”, Jauniešu koncerta “Divas Dabas” u.c.)
- Lai uzlabotu esošo situāciju lauku reģionos un jauniešiem radītu savu vidi ārpus pilsētas, tiek plānoti projekti jauniešu telpu izveidei pagastos. 2022.gadā Rudzātu vidusskolā jau tika izveidota jauniešu atpūtas telpa “Mieriņš”, kas bija pašu jauniešu iniciatīva sadarbībā ar Līvānu jaunatnes darbiniekiem. Telpa tiek izmantota jauniešu pašpārvaldes tikšanās reizēm, neformālu pasākumu organizēšanai un citām aktivitātēm. Šādas telpas izveide jauniešiem dod iespēju iekārot savu personīgo vidi, kas ir līdzīga jauniešu centram, bet atrodas lauku reģionālā. Š.g. laikā ir jau iestrādāta ideja un veiktas pārrunas par šādas telpas izveidi Jaunsilavas pamatskolā un nākotnes mērķis ir izveidot šādas telpas katrā lauku skolā.
- Visi pasākumi, ko organizē MJIC Kvartāls un LBJC, ir bezmaksas, tādejādi dodot jauniešiem, kuriem ir ekonomiskie šķēršļi, iespēju apmeklēt tos. Vasaras sezonā Līvānu pašvaldība organizē dažādas nometnes un radošās dienas darbnīcas, kuras jauniešiem ir bez maksas. Kad tiek plānoti izbraucieni un dažādu pasākumu apmeklēšana citviet Latvijā, ceļa izdevumi tiek segti no pašvaldības budžeta un jauniešiem tiek dota iespēja doties ārpus Līvāniem bez maksas
- Līvānos darbojas arī biedrība “Atbalsts Līvānu novada bērniem”, kas sadarbībā ar LNP sponsorē bērniem un jauniešiem dažādu inventāru un lietas, ja ģimene to nevar atļauties (sporta apavi, dalības maksa sacensībās, transporta izdevumi, apģērbs u.c.)
- Sadarbībā ar nodibinājumu "Viduslatgales pārnovadu fonds" katru gadu tiek organizēts stipendiju konkurss, kur jauniešiem ar labām un teicamām sekmēm tiek piešķirtas stipendijas studijām augstskolās. Viens no vērtēšanas kritērijiem ir daudz bērnu ģimene, vēl viens - mazturīga ģimene. Katru gadu stipendijas no uzņēmēju ziedotajiem līdzekļiem piešķirtas vidēji 30 - 35 Līvānu novada jauniešiem (kopēja stipendijās piešķirtā summa ir ap 39000 - 43000 EUR katru gadu)
- Jaunieši, kuriem ir mācīšanās grūtības, LBJC piedāvā lielu klāstu interešu izglītības pulciņu, kas jauniešiem ir pieejama bez maksas - praksē pierādās, ka šo pulciņu apmeklēšana uzlabo arī mācīšanās procesu kopumā, attīsta loģisko domāšanu, punktualitāti, izdomu un uzņēmību
- Jauniešiem, kuriem ir ģeogrāfiskie šķēršļi, jo viņi dzīvo lauku reģionos (kur sabiedriskais transports nekursē vai kursē tikai 1-2 reizes dienā), bieži tiek organizēts transports no skolas

vai jauniešu centru puses – lai viņi tiktu uz Līvānu pilsētu apmeklēt kādu pasākumu, vai arī uz citu pilsētu, ja organizēti braucieni uz citu pašvaldību pasākumiem. “Līderības domnīcas” laikā novada jaunieši izstrādāja uzskatāmu transporta shēmu (tīklu), lai paši varētu labāk orientēties vidē un situācijā (skat. Attēlu 23):

Attēls 23: “Līderības domnīcas” laikā novada jauniešu izstrādātā transporta shēma

- Līvānu novada Rudzātu vidusskola, Jaunsilavas pamatskola, Jersikas pamatskola un Rožupes pamatskola iesaistītas ESF projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (PuMPuRS) – kur notiek individuālās konsultācijas konkrētos mācību priekšmetos, pedagoga palīgu atbalsts, konsultatīvais atbalsts, sociālā pedagoga un psihologa konsultācijas priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskam pakļautajiem izglītojamajiem

- Realizēts JSPA projekts “Labbūtības ceļakartes aktivitāšu īstenošana Līvānu novada Rožupes pamatskolā un Rudzātu vidusskolā” - ar mērķi nostiprināt psihoemocionālo un pilsoniskās līdzdalības kompetenci Latvijas izglītības iestādēs, veidojot pilsoniski aktīvu, līdzdalībā balstītu jauniešu paaudzi pēc Covid- 19 laikmetā
- ERAF līdzfinansējumu nesen ieviests projekts “Riska grupas jauniešu sociālā integrācija, balstoties uz sporta aktivitātēm”
- Digitālajā darbā ar jauniešiem Līvānu novadā iesaistās visi jaunatnes jomas darbinieki, bet pamatpienākumus veic jaunatnes lietu speciāliste. Esošajā situācijā digitālais darbs iedalās trīs kategorijās: a) jauniešu informēšana par dažādām iespējām un izglītošana; b) jauniešu un visas sabiedrības informēšana par paveikto, kā arī līdzdalības veicināšana; c) brīvprātīgo jauniešu darba grupu komunikācijas kanāli (čati)
- Digitālais darbs mūsdienās ir ļoti svarīga sastāvdaļa jaunatnes jomā, īpaši jauniešiem, kuriem ir ģeogrāfiskie šķēršļi un nav iespējas apmeklēt visus pasākumus, kas notiek jauniešu centrā. Galvenais uzsvars tiek likts informēšanu par dažādām iespējām - projektiem, iniciatīvām, mācībām, pasākumiem, utml., kā arī jauniešu izglītošana ļoti bieži notiek digitāli. Vēl liela daļa laika digitālajā darbā tiek veltīta jauniešu un visas sabiedrības informēšanai par paveikto, kā arī līdzdalības veicināšanai sabiedrības mērogā
- Lai nodrošinātu sabiedrības informētību un neizslēgšanu, uz pasākumiem tiek pieaicināta Vidusdaugavas televīzija, kura filmē, veido un apstrādā saturisku vizuālo informāciju par aizvadītajiem jauniešu notikumiem, tādā veidā nodrošinot viegli saprotamu pasākuma izklāstu
- Jāpiemin arī ZOOM platformas izmantošana darbā ar jaunatni (pasākumu organizēšanai), kuri saskaras ar ģeogrāfiskiem šķēršļiem un nevar darba grupas sapulci apmeklēt klātienē
- Reizi gadā (mācību gada beigās, maijā) LBJC “Namiņš” organizē pasākumu, kurā tiek godināti un sveikti arī pašvaldības aktīvākie jaunieši (2023.gadā tika pasniegtas balvas 6 jauniešiem dažādās nominācijās)
- Veselīgu savstarpējo attiecību veicināšanai LNJD jaunieši arī domā par to, kā lietderīgi un aktīvi pavadīt visiem laiku kopā, plānojot savstarpējos sadraudzības pēcpusdienas un vakarus. Kā spilgtāko šāda veida pasākumu var minēt LNJD jauniešu palikšanu pa nakti MJIC “Kvartāls”, kur viņi saliedējās caur dažādām neformālas izglītības spēlēm

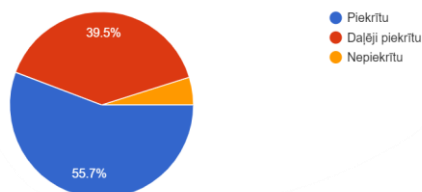

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

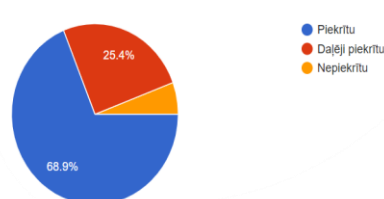
- Līvānu novadā 2022. gadā bija būtiski palielinājies to ģimeņu skaits, kurās nepietiekami tiek nodrošināta bērna attīstība, audzināšana un drošība, tādās bija 26 ģimenes. Šādu ģimeņu skaits 2 gadu laikā bija divkāršojies salīdzinot ar 2020.gadu. Iespējams, ka tās ir pandēmijas sekas, kas atstāja iespaidu ne tikai uz bērniem, bet arī uz vecākiem
- Katru gadu Bāriņtiesas uzskaitē Līvānu novadā ir 6-8 bērni un jaunieši, kuriem ir nopietnas disciplīnas problēmas un kuri ģimenes apstākļu dēļ neapmeklē skolu (t.sk. vecāki nesadarbojas un neiesaistās bērnu izglītības nodrošināšanā)
- Līvānos pieejama vislielākā aktivitāšu dažādība, savukārt, lauku reģionos piedāvājums ir mazāks, kas ierobežo lauku jauniešu iespējas iesaistīties tāda veida sporta un interešu izglītības aktivitātēs, kas atbilst viņu interesēm.
- Pašvaldībā netiek pilnībā nodrošināta jauniešu sociālā iekļaušanās, īpaši jauniešu no sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām un attālākām novada vietām
- Pašvaldībā nepieciešams attīstīt jaunus inovatīvus veidus, kā efektīvāk sasniegt, informēt un iesaistīt arī jauniešus ar ierobežotām iespējām, sociālās atstumtības riskam pakļautos jauniešus, jauniešus, kas dzīvo nestabilos ģimenes apstākļos
- Jauniešu aptaujā (skat. Attēlu 24-25) gandrīz 45% no jauniešiem tikai daļēji jūtas pieņemti vai pat pilnībā nepieņemti savu tuvāko cilvēku lokā. 31.1% jauniešu nav konkrēta cilvēka, kuram viņi uzticas, un ar kuru varētu pārrunāt situācijas, ja radušās kādas problēmas

Vai piekriti apgalvojumam?:

"Es jūtos pieņemts/a un jūtos labi savā tuvāko cilvēku pulkā"

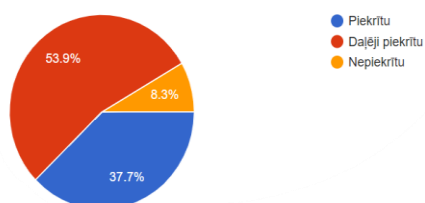
"Ja man ir kādas problēmas, man IR vismaz viens cilvēks, kam es uzticos un ar kuru varu to pārrunāt"

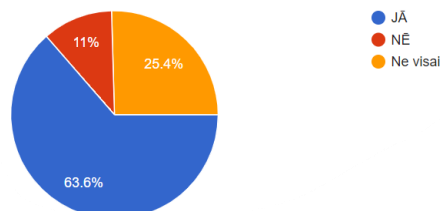
Attēls 24 un 25: Jauniešu aptaujas rezultāti par sajūtām tuvāko cilvēku lokā un pieņemšanu

- Nav precīzu datu par jauniešu veiktiem sabiedriskās kārtības pārkāpumiem novadā, pagaidām arī nav analizēti cēloņi, kas izraisa jauniešu klaiņošanu un nelietderīgu (kaitniecisku) brīvā laika pavadīšanu
- Viens no faktoriem, kas Līvānu novadā vairākiem jauniešiem rada ierobežotas iespējas, ir ģeogrāfiskais attālums līdz novada centram. Jauniešiem no Rudzātu speciālās internātpamatskolas ir vislielākie ģeogrāfiskie ierobežojumi, lai nonāktu novada centrā un uz jauniešu centriem
- Jauniešu centri atrodas Līvānos un nodrošina telpas novada aktīvistiem, bet ārpus Līvāniem ir tikai Rudzātu jauniešu izveidotā jauniešu telpa Mieriņš
- Jauniešu mobilitātes nodrošināšanai vajadzīgs iedzīvotāju (t.sk. brīvprātīgo) atbalsts, kas vajadzības gadījumā var aizvest un atvest jauniešus no aktivitātēm (transporta atbalsta grupa)
- Kopējā jauniešu apmierinātība ar dzīvi un drošības sajūta ikdienā vērtējama kā laba (skat. Attēlus 26-27)

"Es kopumā esmu ar savu dzīvi apmierināts/-ta"

Vai Tu Līvānos un Līvānu novadā kopumā jūties DROŠI?

Attēls 26-27: Jauniešu aptaujas rezultāti par kopējo apmierinātību ar dzīvi un drošības sajūtu

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT:

- Attīstīt mobilā darba īstenošanu, t.sk. sniedzot klātienes līdzdalības iespējas jauniešiem Līvānu novada pagastos, kur nav pieejami atsevišķi savi jauniešu centri vai ir limitētas brīvā laika aktivitātes
- Veidot neformālu, bet uzticamu pieaugušo brīvprātīgo šoferu tīklu, kas vajadzības gadījumā var veltīt resursus un laiku un palīdzēt nogādāt jauniešus uz un no svarīgām tikšanās reizēm, domnīcām, darbnīcām
- Paredzēt finansējumu transportam jaunatnes darbiniekiem, lai tie var doties uz skolām un stāstīt par aktuālo klātienē
- Uzlabot gan jauniešu digitālās kompetences, gan digitālajā darbā ar jaunatni iesaistīto pašvaldības darbinieku kompetenci (tostarp komunikācijā ar jauniešiem), t.sk. nodrošināt

pašvaldības jaunatnes lietu speciālistiem dalību apmācībās viņu kompetences paaugstināšanai un saziņas kanālu izmantošanai darbā ar jaunatni

- Plānot un izveidot jauniešu telpas katrā lauku skolā (līdzīgi kā tas ir izdarīts Rudzātu vidusskolā)
- Biežāk translēt jauniešu pasākumus sociālajās vietnēs, īpaši tādus, kur notiek vieslektoru uzstāšanās un diskusijas – lai jaunieši, kuriem nav bijusi iespēja piedalīties klātienē, arī saņemtu vērtīgu saturu
- Plānot aktivitātes ar jauniešiem apdzīvotajos centros (arī tur, kur nav skolas), t.sk. klātienē neformālā gaisotnē satiekot un uzklusot jauniešu faktisko situāciju ārpus skolas vides
- Pastiprināt sadarbību ar LNP Sociālo dienestu - sadarbībā ar LNP Sociālo dienestu identificēt un tiešāk uzrunāt jauniešus, kuriem vajadzētu papildus atbalstu un tiešu uzaicināšanu uz aktivitātēm (tiešie zvani un kontakta veidošana)
- Veicināt jauniešu iespēju vest citus novada jauniešus un viesus pa savu apkārtni, kā gidēm - un stāstīt to, kas vietējā apkārtne ir noticis vai kādi īpaši apskates objekti redzami (tādējādi veicinot gan jauniešu piederību vietējai teritorijai, gan ceļot viņu pašapziņu citu jauniešu acīs)
- Organizēt MJIC sadarbību ar pašvaldības policiju sabiedriskās kārtības un drošas vides veicināšanai, t.sk. veicināt preventīvo darbību drošas vides veidošanā, informējot jauniešu par viņu tiesībām, pienākumiem, kā arī organizējot preventīvos pasākumus sabiedriskās kārtības nodrošināšanai
- Veikt preventīvus pasākumus, izglītojot jauniešus par iespējamiem apdraudējumiem ceļu satiksmē un to novēršanu
- Meklēt veidus, kā veicināt distancēto jauniešu piederību organizācijām un kopienām (piemēram, jaunieši ļoti izjūt piederību, kad iegūst drēbes ar simboliem, ar kuriem tie lepojās – tas var būt apģērbs ar LNJD vai skolas simboliku)
- Veicināt jauniešu piederību un iekļaušanos arī caur jauniešu radītām telpām - telpu uzlabošana māca rūpes par savu vidi un nākotnē veicina daudzpusīgāku personību veidošanos

7. Institucionālā sistēma un sadarbība darbā ar jaunatni

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

- Lai arī pašvaldībā nav skaidri noteikta institucionālā SISTĒMA darbam ar jaunatni, ir noteikta par darbu ar jaunatni atbildīgā pašvaldības struktūrvienība - jau gandrīz 10 gadus tas ir multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs (MJIC) "Kvartāls". MJIC "Kvartāls" mērķis ir nodrošināt darbu ar jaunatni atbilstoši Jaunatnes likumā noteiktajam, kā arī nodrošināt daudzveidīgas iespējas jauniešu pilnvērtīgai izaugsmei un attīstībai, veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas un viņu līdzdalību sabiedriskajās aktivitātēs, veicināt jauniešu labklājību un piedāvāt aktīvas un radošas brīvā laika iespējas un veicināt un atbalstīt Līvānu novada jauniešu iniciatīvas un viņu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē.
- Darbu ar jaunatni Līvānu novadā veic 2 pilnas slodzes darbinieki - MJIC "Kvartāls" vadītāja un jaunatnes lietu speciāliste
- Papildus darbu ar jaunatni veic arī LBJC "Namiņš", kas galvenokārt darbojas interešu izglītībā, taču viens pilnas slodzes darbinieks - projektu un attīstības speciālists - darbojas tieši ar jaunatnes darbu, kura uzdevums ir projektu plānošana un izstrāde, ārējā finansējuma piesaiste
- MJIC "Kvartāls" plašas un darbam ar jaunatni atbilstošas telpas, t.sk. ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas brīvā laika aktivitāšu, fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai (piemēram, pieejama mūzikas telpa, spoguļzāle, brīvpieejas sporta laukumi, stadioni, spēļu laukumi, skeitparks, uzstādīti basketbola grozi u.c.)
- MJIC "Kvartāls" jaunieši var izmantot daudzveidīgus materiāli tehniskos resursus un iespēju rīkot vakara/nakts pasākumus, paliekot centrā pa nakti (pieejama arī virtuve)
- MJIC "Kvartāls" uz sienas ir jauniešu veidota Līvānu novada karte, kur attēlotas visas jauniešu iespējas Līvānu novadā, potenciālie sadarbības partneri, lai īstenotu jauniešu iniciatīvas, kā arī atzīmēta transporta pieejamība un citas svarīgas lietas. Karte ir pieejama ikvienam jauniešim katru dienu, lai iepazītos ar tās saturu, kā arī papildināta pēc nepieciešamības.
- Katrā skolā ir skolēnu pašpārvalde un ir nozīmēta skolēnu pašpārvaldes atbalsta persona
- Līvānu novadā darbojas LNJD
- Jaunieši ir nozīmīga institucionālās sistēmas daļa - viņi arī piedalījušies šīs sistēmas izpētē un definēšanā - skat. attēlu 28 no "Līderības domnīcas"
- Tiek veikts mobilais darbs ar jauniešiem (visbiežāk skolas laikā, kad jauniešus vienkopus var sastapt skolās, kā arī ir konkrēta telpa un laiks, kur jaunieši var tikt ar jaunatnes darbiniekiem, pavadīt brīvo laiku lietderīgi un tīkloties)
- MJIC izveidojis veiksmīgu sadarbību ar daudzām pašvaldības iestādēm, LNJD, vietējām NVO, SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība", jauniešiem - brīvprātīgiem, kā arī ar reģionāla un nacionāla mēroga sadarbības partneriem (t.sk. Europe Direct Dienvidlatgale, Eurodesk Latvia, biedrība "Zaļā brīvība", biedrība "Izglītojošo spēļu un metožu asociācija", biedrība "NEW EAST" u.c.) - tos jāņem vērā definējot kopējo darbu ar jaunatni sistēmu
- Jaunatnes darbinieki iesaistās starptautiskos projektos un profesionāli sevi attīsta jaunatnes jomā, līdz ar to spēj ar jauniešiem komunicēt par plaša spektra jauniešu iespējām ārpus novada

JAUNATNES JOMAS STRUKTŪRA

Attēls 28: "Līderības domnīcā" jauniešu izstrādāta Līvānu novada darba ar jaunatni struktūra

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

- Līvānu novadā ir divi Jauniešu centri – LBJC “Namiņš” un MJIC “Kvartāls”, kuros abos personāls, jaunatnes darbinieki (arī jaunatnes lietu speciālists un centru vadītāji) plāno un realizē jaunatnes darbu. Taču nepieciešams skaidrāk nodalīt atbildības un definēt ciešākas sadarbības jomas.
- Jaunatnes lietu speciālists ne vienmēr tiek pieaicināts piedalīties pašvaldības plānošanas vai izvērtēšanas procesos, kuros pieņemtie lēmumi ietekmē vai var ietekmēt darbu ar jaunatni
- LNJD, skolu pašpārvalžu pārstāvjiem un pašpārvalžu atbalsta personām nav pietiekoša izpratne un apzinātība par jaunatnes jomas institucionālo sistēmu, savstarpējo sadarbību, atbalsta iespējām un pieredzes apmaiņu
- Pašpārvalžu un LNJD kontakti ar pašvaldības institūcijām un deputātiem var tikt uzlaboti
- Apdzīvotās vietās, kur slēgtas skolas (piemēram, Sutros) pietrūkst jauniešu centru/telpu, kur jaunieši varētu iesaistīties, pavadīt brīvo laiku. Sāietu nami pagastos reti organizē aktivitātes, kas saskan ar jauniešu interesēm, taču šīs telpas var izmantot, sadarbojoties ar novada jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbiniekiem mobilā darba ar jaunatni veikšanai
- Lielākā daļa iespēju, jauniešiem domāto pakalpojumu un jauniešu telpu ir sakoncentrēti Līvānu pilsētā. No pagastu teritorijām tikai Rudzātu vidusskolā ar vecāko klašu jauniešu un skolas atbalstu izveidota jauniešu istaba “Mieriņš” (telpa ir ļoti būtiska, lai jaunieši justu piederību un pārliecību par savām spējām)
- Maza daļa jauniešu ir biedri jaunatnes organizācijās
- Pašvaldība neslēdz līgumus un nepiešķir budžeta līdzekļus jauniešu NVO par darbu ar jaunatni mērķtiecīgu veikšanu (taču vairākas NVO daļēji to veic ar no ārpuses piesaistītiem līdzekļiem)

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT

- Lai nodrošinātu efektīvāku un kvalitatīvāku darbu ar jaunatni, LNP nepieciešams skaidri nodefinēt institucionālo sistēmu, nosakot galveno atbildīgo institūciju (MJIC “Kvartāls”) un apstiprinot MJIC vadītāju un jaunatnes lietu speciālistu par personām, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni
- No jauna nepieciešams izveidot Jaunatnes lietu konsultatīvo padomi, kas veicinās vietējās jaunatnes politikas saskaņotu izstrādi un īstenošanu, kā arī jauniešu viedokļu pārstāvniecību un jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā. Padomes sastāvā ieteicams iekļaut pašvaldības speciālistus, kuri veic darbu ar jaunatni, jaunatnes organizāciju, jauniešu iniciatīvu grupu vai citu biedrību un nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, pārstāvjus
- Novadā iespēju robežās tiek veicināta starpnozaru sadarbība jaunatnes jomā, tomēr jāatzīst, ka to nepieciešams uzlabot. Visciešāk sadarbojas LBJC ar MJIC “Kvartāls” – jo abām iestādēm ir viena mērķa grupa un līdzīgi darbības jomu virzieni.
- Jaunatnes darbinieku vidū veicināt mobilā jaunatnes darba prasmes (t.sk. spēju identificēt, kur atrodas jauniešu pulcēšanas centri un kā būt klātesošiem un atbalstošiem uz vietas)
- Vecināt jauniešu un jaunatnes darbā iesaistīto pievienošanās ar jaunatnes jomu saistītām biedrībām, tā iegūstot papildus atbalstu

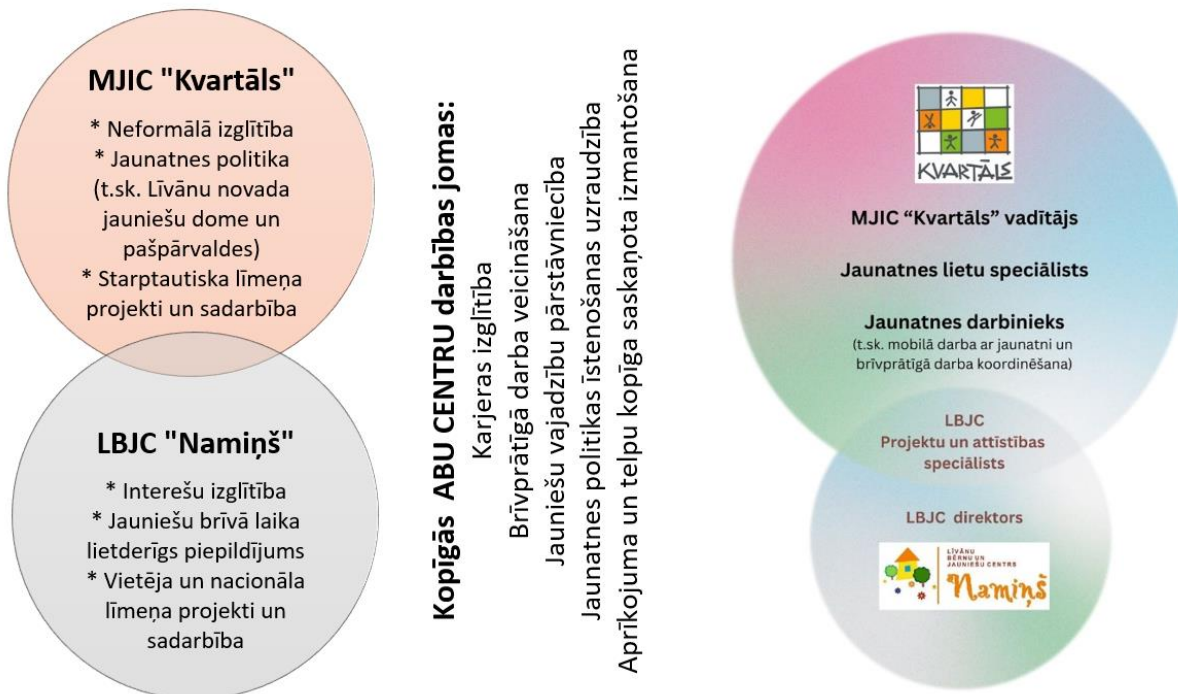
Darba ar jaunatni institucionālā sistēma 2024.-2026.gadam

Galvenā atbildīgā iestāde par darbu ar jaunatni īstenošanu un koordinēšanu LNP:

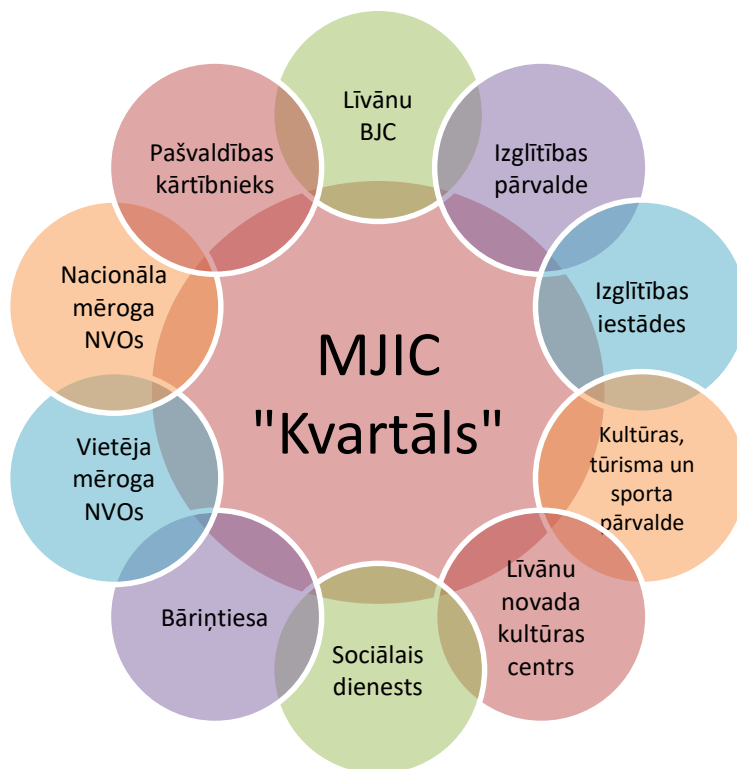
MJIC “Kvartāls”

Institucionālā sistēma izstrādāta 3 aspektos:

- 1) Divu jauniešu centru – MJIC un LBJC – atbildību sadalījums un sadarbības jomu struktūrshēma (skat. attēlu 29)
- 2) MJIC sadarbības partneri pašvaldības un NVO sektorā (skat. attēlu 30)
- 3) Plašākais sadarbības mērogs ar dažādiem sadarbības partneru tipiem (skat.attēlu 31)

Attēls 29: Galveno darba ar jaunatni centru struktūrshēma un atbildību sadalījums

Attēls 30: MJIC sadarbības partneri pašvaldības un NVO sektorā

SADARBĪBAS

Sadarbība ar Līvānu pašvaldības struktūrvienību MJIC "Kvartāls" un LBJC "Namiņš" pēc sadarbības partneru tiem:

Tips	 KVARTĀLS	 LĪVĀNU BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS Namiņš
Pašvaldība	 Kultūras Centrs Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde Izglītības pārvalde Citas Namiņš LĪVĀNU NOVADA JAUNĀTNES CENTRS	 Kultūras Centrs KVARTĀLS Kultūras, tūrisma un sporta pārvalde Izglītības pārvalde Citas LĪVĀNU NOVADA JAUNĀTNES CENTRS
NVO novada ↑ ↓ nacionālas	 LIVELO LĪVĀNU NOVADA JAUNĀTNES CENTRS riktīgi NAISS NEW EAST LĪP DROSS INTERNETS.LV Zaļā brīvība Piedzīvotāju Gars	Biedrība "Teātris un izglītība" Radošā apvienība "Perspektīva" Biedrība Sava Kabata Sava Kabata Perspektīva IMKA Līvāni LATVIJAS MAZPULKI
CITAS	 Jaunatnes starptautiskā programmu aģentūra BRAIN GAMES JERSIKA LSTP ADUGS BAUGULIS EUROPI DIRECT	 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests Jaunsardze LĪVĀNU NOVADA JAUNĀTNES CENTRS

Attēls 31: Plašākais sadarbības mērogs ar dažādiem sadarbības partneru tiem ("Līderības domniņas" ietvaros jauniešu izstrādāts sadarbības atspoguļojums)

8. Darba ar jaunatni finansēšana

KAS MUMS IR UN IZDODAS LABI?

- Pašvaldībā katru gadu tiek piešķirts finansējums darba ar jaunatni koordinācijai, pasākumu īstenošanai un pamata infrastruktūras uzturēšanai, ko paredz pašvaldības plānošanas dokumenti. Galvenās struktūrvienības, kas saņem ikgadēju pašvaldības budžeta finansējumu, lai darboties jaunatnes jomā, ir MJIC “Kvartāls” un LBJC “Namiņš”.
- Tā kā pamata budžeta apmērs ir pietiekošs tikai jaunatnes darba pašu pamata vajadzību nodrošināšanai, tad iespēju robežās katru gadu tiek piesaistīti papildus līdzekļi no valsts institūcijām, Eiropas Savienības un privātajiem fondiem, t.sk. ļoti bieži sadarbībā ar Līvānu novada NVO sektoru. Līvānu novads ir viena no aktīvākajām pašvaldībām Latgales reģionā, apgūstot ES finansējumu un ieguldot to jēgpilnos un jauniešiem vajadzīgos projektos - pašvaldība savā pastāvēšanas laikā kopā izstrādājusi un īstenojusi 102 liela mēroga ES līdzfinansētus projektus, piesaistot aptuveni 57 miljonus EUR.
- No pašvaldības puses tiek sniegts atbalsts bezmaksas telpu izmantošanai, lai jauniešu iniciatīvu grupas un organizācijas, kas veic darbu ar jaunatni pašvaldībā, varētu organizēt savus pasākumus pašvaldības telpās. Pašvaldība arī nāk pretī, biedrībām līdz minimumam samazinot telpu nomas maksu (vienlaicīgi ievērojot LR likumdošanas prasības).
- Tiek nodrošināts transports jauniešu nokļūšanai uz pasākumiem un aktivitātēm – ja jādodas uz kādu lielāku pasākumu ārpus novada teritorijas
- Pašvaldībā ir izstrādāts mehānisms – vairāki projektu un iniciatīvu pieteikumu konkursi, kuru ietvaros ikviens (t.sk. jaunieši) var pieteikties atbalstam konkursa kārtībā: mazo grantu konkurss skolēniem un jauniešiem “Mana biznesa ideja” (ar mērķi motivēt jauniešus sava biznesa veidošanai un attīstībai, kā arī veicināt jauniešu uzņēmējspēju attīstību), uzņēmējdarbības atbalsta Mazo grantu konkurss “Līvānu novads VAR” (biznesa uzsācējiem vai attīstītājiem), mazo grantu projektu konkurss „Iedzīvotāji veido savu vidi” (ar mērķi atbalstīt radošus un inovatīvus vietējo iniciatīvas grupu un sabiedrisko organizāciju projektus).
- Sadarbībā ar nodibinājumu “Viduslatgales pārnovadu fonds” jau daudzus gadus tiek īstenota Stipendiju programma - Līvānu novada jauniešu studijām augstskolās. Programma tiek organizēta kā jauniešu konkurss, kad katru gadu stipendijas no uzņēmēju ziedotajiem līdzekļiem piešķirtas vidēji 30 – 35 Līvānu novada jauniešiem
- Pašvaldība sadarbībā ar NVO piesaista līdzekļus no valsts institūcijām, Eiropas Savienības, privātiem fondiem darba ar jaunatni īstenošanai (piemēram, projektā “Grīvas aktīvās atpūtas parka izveide Līvānu pilsētā” projekta ierosinātais bija biedrība “Veloklubs Līvāni”, bet pašvaldība piešķīra nepieciešamo līdzfinansējumu; vai Erasmus+ programmas projekts “Life’s Cards” (“Dzīves kārtis”), kur projekta pieteicējs ir biedrība “Sava kabata”, bet pašvaldība palīdz ar priekšfinansējuma nodrošināšanu)

KĀPĒC “VĒL IR, KUR AUGT”?

- No pašvaldības puses nav atsevišķa finanšu atbalsta instrumenta tieši jauniešu iniciatīvu atbalstam konkursa kārtībā (piemēram, ikgadēji piešķirts finansējums vai līdzfinansējums jaunatnes organizāciju vai jaunatnes iniciatīvu grupu projektu īstenošanai)
- Būtiski visam pašvaldības personālam veicināt un attīstīt projektu vadības zināšanas un izpratni par projektu administrēšanu, projektu būtību un specifiku, lai darbinieki spētu sadarboties kā komanda un apgūtu lielāku apjomu ārējo finansējumu
- Nav pietiekošas transporta iespējas, lai jaunieši no pagastiem regulāri nokļūtu uz jauniešu pasākumiem pilsētā (un atpakaļ)
- Iespēju un vajadzību ir daudz, taču ierobežotie cilvēkresursi daudzas iespējas liedz – MJIC “Kvartāls” nepieciešams papildus vismaz viens pilnas slodzes jaunatnes speciālists / jaunatnes darbinieks

NEPIECIEŠAMS PAPILDUS / LABĀK / TURPINĀT

- Mērķtiecīgāk plānot un izmantot dažādus Eiropas Savienības finansējuma instrumentus darba ar jaunatni attīstībai (t.sk. pašvaldības budžetā paredzot līdzekļus projektu pieteikumu izstrādei un projektu vadībai)
- Atsevišķu uzmanību pievērst un izmantot ELFLA (LEADER) programma - stratēģiskais mērķis M2 „Atbalsts lauku kopienu un jauniešu iniciatīvām” (Mērķis/Rīcība: R3 „Jauniešu iniciatīvas” Jauniešu iniciatīvas, lai nodrošinātu iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā, kas ir īstenotas Latvijas lauku teritorijā), kur būs pieejams līdz pat 100% atbalsts, ja projekts ietver inovācijas sabiedriskajā sektorā VAI projekts ietver vairāku kopienu, pagastu jauniešu tīklošanos
- ES fondu finansējuma piesaistīšanā lielāku uzmanību ieteicams pievērst sadarbībai ar NVO un/vai privāto sektoru. Viens no efektīviem modeļiem ir pašvaldības (MJIC) sadarbības līgums ar vietējo biedrību, kad biedrība izstrādā un iesniedz konkursā projekta pieteikumu un veic projekta administrēšanu (atvieglojot pašvaldības “aparātu”). Ņemot vērā plašo dažādu programmu finansējuma piedāvājumu turpmākajos gados, ieteicams atrast labākos modeļus, lai īstenotu dažādas jaunatnes jomas attīstības ieceres.
- Rīcības plānu būs iespējams īstenot, ja papildus pašvaldības budžetam tiks piesaistīts ārējais finansējums no LR IZM, no ES fondiem un dažādām grantu programmām.

Zemāk sniegts ārējā finansējuma iespējamo avotu plašāks saraksts:

- Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) un Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (JSPA) administrētās programmas (t.sk. “Erasmus +”, “Erasmus+ Sport”)
- ERAF, EKII, ESD, ES Mūžizglītības programma
- Nordplus programmas
- Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un LEADER programma
- Latvijas jaunatnes padomes administrētās valsts atbalsta programmas
- EEZ un Norvēģijas finanšu instruments
- Latvijas-Šveices sadarbības programma
- EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu programma “Aktīvo iedzīvotāju fonds”
- Latvijas Kopienu iniciatīvu fonds (LKIF)
- Norvēģijas Valsts daudz kultūru izglītības centrs
- Latvijas Vides aizsardzības fonds
- Latvijas valsts mežu atbalstītā *Latgales kultūras programma*
- Valsts Kultūrkapitāla fonds
- ASV, Zviedrijas u.c. valstu vēstniecības Latvijā
- Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma
- Baltijas jūras reģiona (BSR) transnacionālā sadarbības programma
- Dažādas privātā sektora iniciatīvas, piem., “Samsung Skola nākotnei” (digitālās izglītības iniciatīva, ko realizē *Samsung Electronics Baltics* Latvijā)
- UNESCO Asociēto skolu projekts (ASP) pasaulē
- Britu padome Latvijā
- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma „Valsts administrācija”
- Junior Achievement programma
- SIF
- Sociālās uzņēmējdarbības programma
- u.c.

III STRATĒĢISKĀ DAĻA

Līvānu novada jaunatnes politikas uzdevums ir veidot pārskatāmu, vienotu, sistematizētu, aktuālai situācijai atbilstošu darbu ar jaunatni Līvānu novadā, nosakot prioritātes, galvenos rīcību virzienus un īstenojamus pasākumus, un radot skaidru pamatojumu finansējuma piesaistei no pašvaldības, valsts, ES institūcijām, citiem fondiem un programmām jaunatnes jautājumu un izaicinājumu risināšanai novadā.

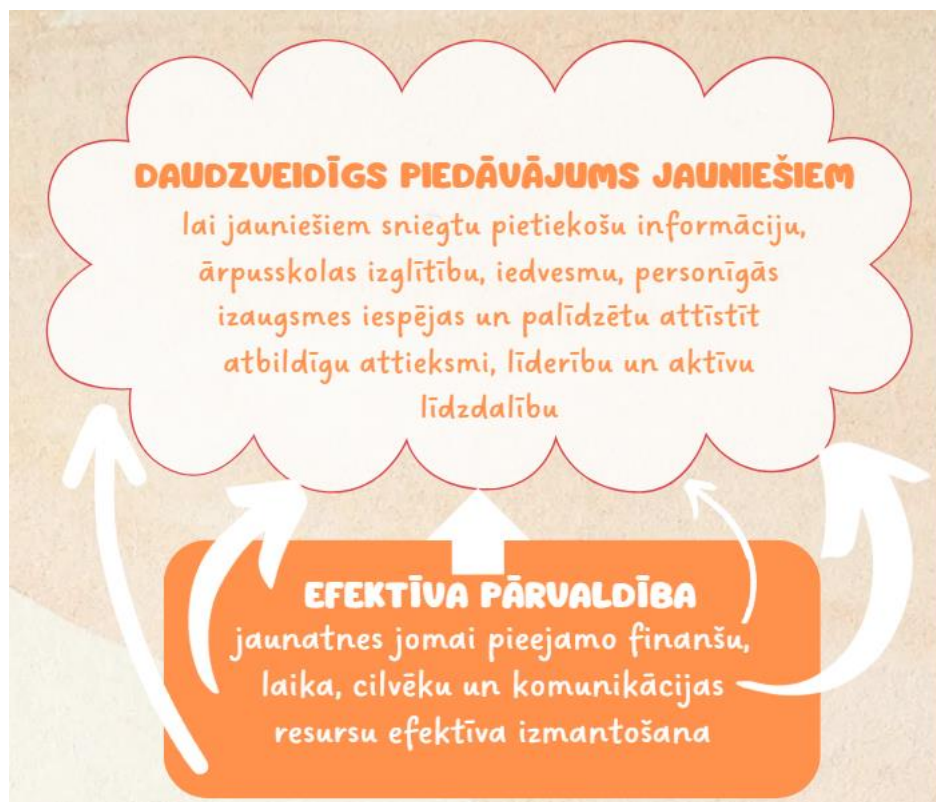
VĪZIJA 2027⁴:

Mūsdienīgs, atvērts un iedvesmojošs darbs ar jaunatni Līvānu novadā visiem jauniešiem sniedz līdzvērtīgas iespējas attīstīt profesionālās un cilvēciskās prasmes un spējas laimīgai dzīvei 21.gadsimta globālās konkurences un pārmaiņu vadības apstākļos

Stratēģiskais mērķis un prioritātes

Darba ar jaunatni STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS ir uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem dzīves kvalitāti un labsajūtu Līvānu novadā un veicināt daudzpusīgu, pilsoniski aktīvu, atbildīgu, uzņēmīgu, sadarbīgu, radošu, drošu, veselu un laimīgu jauniešu personību veidošanos

Lai sasniegtu šo mērķi un vīziju, noteiktas 2 stratēģiskās prioritātes. Pirmā stratēģiskā prioritāte ir nosacīti GALVENĀ, bet otrā stratēģiskā prioritāte ir būtiski ATBALSTOŠA, bez kuras nebūs iespējams realizēt projektus un pasākumus pirmās prioritātes rīcību virzienos.

Attēls 32: Darba ar jaunatni Līvānu novadā 2024.-2026. stratēģisko prioritāšu savstarpējā saikne

Stratēģiskā prioritāte 1: DAUDZVEIDĪGS PIEDĀVĀJUMS JAUNIEŠIEM, lai jauniešiem sniegtu pietiekošu informāciju, ārpusskolas izglītību, iedvesmu, personīgās izaugsmes iespējas un palīdzētu attīstīt atbildīgu attieksmi, līderību un aktīvu līdzdalību

Stratēģiskā prioritāte 2: EFEKTĪVA JAUNATNES JOMAS PĀRVALDĪBA – jaunatnes jomai pieejamo finanšu, laika, cilvēku un komunikācijas resursu efektīva izmantošana

⁴ Vīzija izstrādāta saskaņā ar 2022.gadā apstiprinātās Līvānu novada izglītības jomas stratēģiju un tās vīziju 2027

Stratēģiskās prioritātes 1 - "DAUDZVEIDĪGS PIEDĀVĀJUMS JAUNIEŠIEM" - mērķa sasniegšanai izstrādāti 4 rīcību virzieni, kuros 2024.-2026.gadu laikā tiks īstenoti vairāki desmiti pasākumu un projektu daudzpusīgu, pilsoniski aktīvu, atbildīgu, uzņēmīgu, sadarbīgu, radošu, drošu, veselu un laimīgu jauniešu izaugsmei.

Attēlā 6 vizuāli atspoguļots piemērs un pamatojums šādu 4 rīcību virzienu izvēlei: t.i. lai jaunieši personīgi iesaistītos un līdzdarbotos (kas arī IR galvenais mērķis), jebkurā situācijā viņam/viņai "jāiziet cauri" 4 soļiem loģiskā secībā. Tāpēc nepieciešams gan veicināt jauniešu informētību un zināšanas, gan arī viņu iniciatīvu un reālu iesaisti sabiedriskos procesos un savas privātās un darba dzīves uzlabošanā. Stratēģiskā prioritāte 1 sevī ietver šādus rīcību virzienus: 1.1. Informētība un izpratne, 1.2. Izglītošana un izaugsme, 1.3. Iedvesma un iniciatīva, 1.4. Iesaiste un līdzdalība) - (skat.attēlu 7)

Savukārt, Stratēģiskās prioritātes 2 "EFEKTĪVA JAUNATNES JOMAS PĀRVALDĪBA" īstenošanai noteikti 2 rīcību virzieni: 2.1. Sociālā un fiziskā Intrastruktūra, 2.2. Sadarbība un atbalsts (skat.attēlu 7)

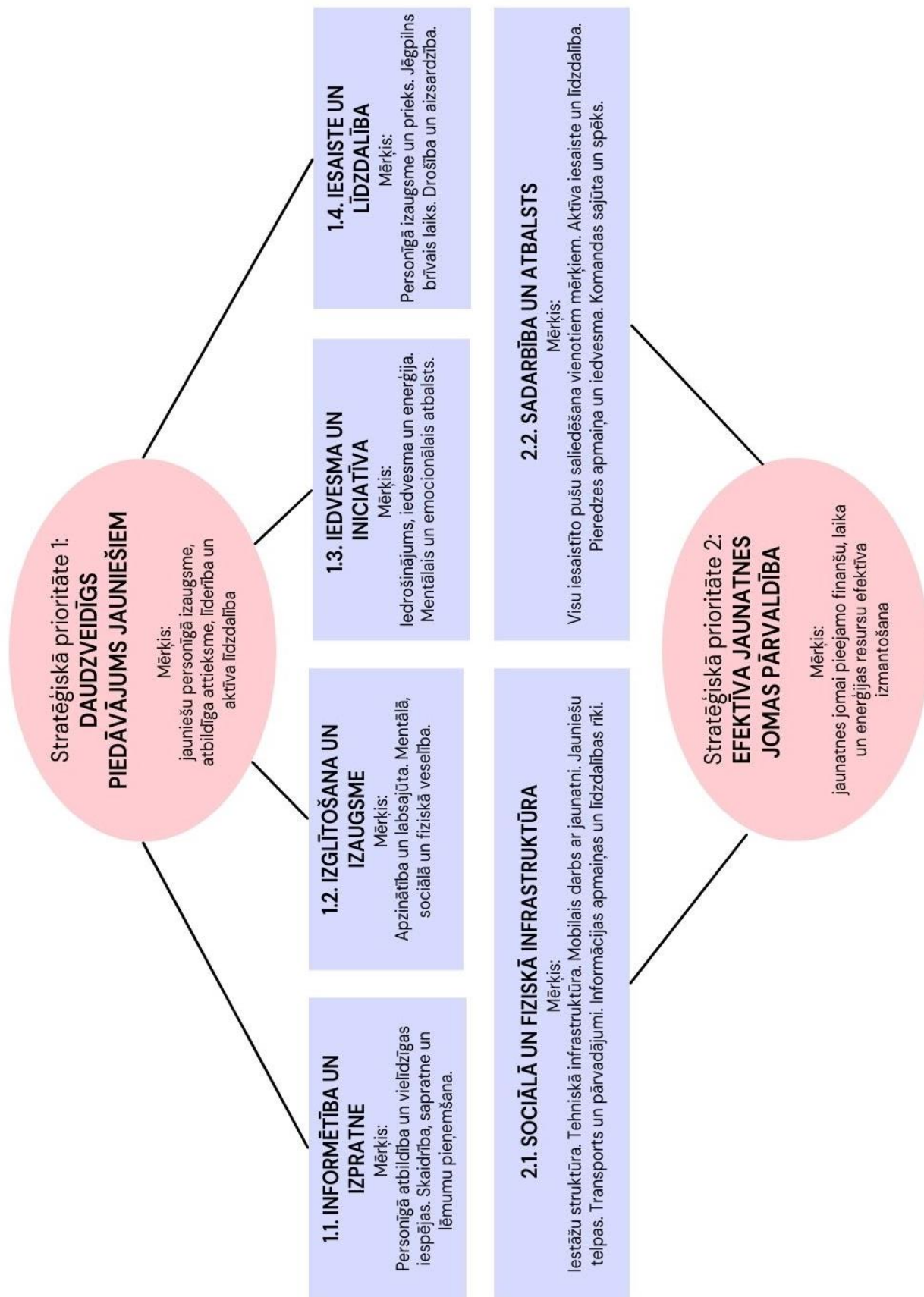
Sadaļā "Rīcību plāns" detalizēti uzskaitītas katrā Rīcību virzienā 2024.-2026.gados īstenojamās rīcības, projekti, pasākumi, t.sk. norādot īstenošanas gadu (katru gadu vai vairākas reizes gadā, vai vienu reizi 3 gadu periodā), atbildīgo iestādi un sadarbības partnerus, kā arī finansējuma avotus. Ņemot vērā straujās ekonomiskās, politiskās un sociālās izmaiņas, precīzas rīcību īstenošanas izmaksas šajā plānā netiek uzrādītas – tās tiks apzinātas un precizētas, jau konkrēti plānojot konkrētās rīcības uzsākšanu.

Attēls 33:

Stratēģiskās prioritātes nr.1 četrus rīcību virzienu loģiskās secības vizuāls atspoguļojums

Darba ar jaunatni 2024.-2026. STRATĒGIJAS STRUKTŪRSHĒMA

Attēls 34: Darba ar jaunatni 2024.-2026. STRATĒGIJAS STRUKTŪRSHĒMA

7 pamatprincipi veiksmīgam darbam ar jaunatni Līvānu novadā

IV RĪCĪBU PLĀNS

Izvērtējot visus darba ar jaunatni nepieciešamos uzlabojumus, pasākumus un vajadzības Līvānu novadā (kas minēti II sadaļā "Esošā situācija"), turpmākajos 3 gados reāli būs iespējams īstenot tikai daļu no tiem – tie arī ietverti Rīcību plānā. Rīcību plāns (skat. Tabula 1) Līvānu novada darba ar jaunatni attīstības mērķu sasniegšanai 2024.-2026.gadiem sastāv no 60 rīcībām, kas sagrupētas **6 rīcību virzienos (rīcību plāna apakšsadaļās)** atbilstoši 2 stratēģiskajām prioritātēm. Vairākām rīcībām izstrādāti iespējami apakšpasākumi, kas var tikt īstenoti kā apakšprojekti un īstenoti pa vienam vai vairāki kopā – to īstenošana nodrošinās rezultātu sasniegšanu.

Vairākas no "Līvānu novada izglītības attīstības stratēģijas 2022. - 2027. gadam" iekļautajās rīcībām tiešā vai netiešā veidā attiecas uz darbu ar jaunatni, taču tās netiek dublētas (t.i. netiek "pārnestas" uz šo rīcību plānu darbam ar jaunatni). Abas stratēģijas un rīcību plāni tiek īstenoti paralēli, tādējādi panākot maksimālo efektu.

Rīcību īstenošanai norādīti potenciālie finansējuma avoti (nenorādot konkrētas projektu summas, kas var mainīties atkarībā no rīcību / projektu mēroga, ilguma, intensitātes un pieejamajiem kopējiem resursiem), kā arī atbildīgie par projekta / rīcības īstenošanu un sadarbības partneri (ja attiecas)

Tabula 1: Rīcību plāns Līvānu novada darba ar jaunatni attīstības mērķu sasniegšanai 2024.-2026.gadiem

Nr.p.k.	Rīcības (projekta / pasākuma) nosaukums	Plānotie apakšpasākumi un sasniedzamie rezultāti	Plānotais projekta īstenošanas gads	Paredzamais finansējuma avots (-i)	Atbildīgais par projekta / rīcības īstenošanu (un sadarbības partneri - ja attiecas)
Stratēģiskā prioritāte 1: DAUDZVEIDĪGS PIEDĀVĀJUMS JAUNIEŠIEM					
RĪCĪBU VIRZIENS 1.1. INFORMĒTĪBAS UN IZPRATNES veicināšana					
<i>Mērķis: Personīgās atbildības veicināšana. Vielīdzīgu iespēju nodrošināšana. Skaidrība, sapratne un lēmumu pieņemšanas prasmju attīstība</i>					
1.1.1	Informācijas apmaiņas sistēmas izveide "Jaunietis jaunietim"	Izstrādāts veids un sistēma, kā regulāri un ērti nodot jaunantes informāciju visa novada jauniešiem (kā arī pašvaldības struktūrām)	2024	Pamatbudžets	MJIC LNJD Skolu pašpārvaldes
1.1.2	Regulāri informatīvi pasākumi jauniešiem par aktuāliem jautājumiem un jauniešu iespējām	Jaunieši ir savlaicīgi informēti par visu aktuālo, lai varētu izmantot iespējas	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD NVO Citi partneri
1.1.3	Informatīvs pasākums par brīvprātīgā darba nozīmi un ieguvumiem "Esi Brīvi Prātīgs"	Jaunieši informēti par brīvprātīgā darba ieguvumiem, un darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves nozīmi /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LJG2024 budžets Mazie granti	MJIC LNJD Skolu pašpārvaldes Vietējās NVO Citi partneri
1.1.4	"Braucam ciemos"	Tikšanās ar novada skolu jauniešiem un jaunatnes darba struktūras prezentācija, aktuālo jaunumu paziņošana, iedvesmas aktivitātes	4 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD Skolu pašpārvaldes
1.1.5	MJIC "Kvartāls" mājas lapas un sociālo tīklu kontu uzturēšana un popularizēšana	Jaunieši zina un regulāri izmanto MJIC mājas lapu, FB, IG, TikTok – kopā kā galveno Līvānu novada jauniešu informācijas platformu	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC
1.1.6	"Jauniešu vakanču tirgus"	Mājas lapā vai sociālo tīklu profilā izveidota sadaļa ar aktuālu informāciju par pieejamām praksēs	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD NVA

		un darba vietām novadā, t.sk. skolēnu nodarbinātībai vasarā			
1.1.7	Jauniešu aptauja "Jaunieši Līvānu novadā"	Apzināti un apkopotī dati par jauniešu domām, sajūtām, vajadzībām, vēlmēm un idejām	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD

RĪCĪBU VIRZIENS 1.2: IZGLĪTOŠANAS UN IZAUGSMES veicināšana

Mērķis: Apzinātības un labsajūtas vairošana. Mentālās, sociālās un fiziskās veselības uzlabošana.

1.2.1	Neformālās izglītības pasākumu īstenošana	Jauniešiem regulāri pieejami neformālās izglītības pasākumi par dažādām tēmām (uzņēmējdarbība, karjera, vide, politika, rokdarbi, u.c.) – gan tādi, kurus organizē MJIC, gan pašu jauniešu organizēti	2024 - 2026	Pamatbudžets Erasmus+ Leader, LLKC Europe Direct Mazie granti	MJIC LNJD NVO Citi partneri
1.2.2	Jauniešu vides apziņu veicinošu aktivitāšu cikls "Lielās talkas" ietvaros	Jaunieši liederīgi pavadījuši brīvo laiku, sakopuši vietējo teritoriju un veicinājuši savu vides apziņu /LJG2024 pasākums/	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets "Zaļā brīvība" Sponsori LJG2024 budžets	MJIC LNJD Skolu pašpārvaldes
1.2.3	Pasākums savu fiziskās un mentālās veselības stāvokļa noteikšanai "Kā Tu patiesībā jūties?"	Jaunieši ieguvuši zināšanas par sava fiziskās un mentālās veselības stāvokļa noteikšanu, riskiem un simptomiem, par iespējām, kur griezties pēc palīdzības /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets ESF Mazie granti LJG2024 budžets	MJIC LNJD Nozares eksperts
1.2.4	Radošo darbnīcu pēcpusdiena "Mākslīgais intelekts - iespējas un draudi"	Jaunieši un jaunatnes darbinieki paplašinājuši zināšanas par mākslīgo intelektu un tā sniegtajām iespējām, kā arī draudiem /LJG2024 pasākums/	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets LR IZM LJG2024 budžets	MJIC LNJD LR IZM Nozares eksperts
1.2.5	Vielu un procesu atkarību profilaktiskie pasākumi jauniešu izglītošanai	Jaunieši aicināti aizdomāties, labāk izprast vielu un procesu atkarību rašanās iemeslus un potenciālos riskus	2025 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD Nozares eksperts LBJC
1.2.6	Skolu pašpārvalžu jauniešu interaktīvas tikšanās ar sākumskolas vecuma bērniem	Nodrošināta skolu pārpārvalžu pārstāvju saikne ar jaunāka vecuma jauniešiem, veicināta bērnu izpratne par pašpārvaldēm, sekmēta to pēctecība	2025 - 2026	Pamatbudžets	MJIC Skolu pašpārvaldes LNJD
1.2.7	Izglītojošs izziņas pasākums "Es - mana piederība un seksualitāte"	Jauniešiem sniegtas zināšanas un dziļāka izpratne par dzimlīdztiesības jautājumiem, seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšanu /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LR IZM LJG2024 budžets	MJIC LNJD LR IZM Nozares eksperti

RĪCĪBU VIRZIENS 1.3. IEDVESMAS UN INICIATĪVAS veicināšana

Mērķis: Iedrošinājums, identitāte, piederība novadam. Mentālais un emocionālais atbalsts.

1.3.1	Ikgadēja "NVO diena JAUNIEŠIEM"	Jauniešiem uzlabota izpratne un zināšanas par NVO sektora iespējām (t.sk. pieredzes stāsti NVO sektorā)	1x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti SIF	MJIC NVO Citi partneri
1.3.2	Jauniešu emocionālās labklājības veicināšanas programmu un atbalsta ieviešana	Uzlabota jauniešu emocionālā un mentālā veselība, vispārējā labsajūta un atbalsts	2025 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti	MJIC NVO Nozares eksperti
1.3.3	Iedvesmas pasākums	Veicināta jauniešu ticību sev,	2024	Pamatbudžets	Biedrība "Sava"

	un dzīvesstāstu pēcpusdiena jauniešiem "Līderis - Līderu vidū"	uzdrošināšanos, līderismu, uzņēmējspējas un uzņēmējdarbības kompetences; veicināta termina "līderis" izpratne /LJG2024 pasākums/		Erasmus+ LJG2024 budžets	kabata MJIC LBJC Citi partneri
1.3.4	Latgales kongresa dienai veltīts pasākums "Būt latgaliešiem"	Vairotas jauniešu zināšanas par Latgales vēsturi, kultūru un tās nozīmi Latvijā; celta jauniešu lepnuma sajūta par savu reģionu /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LJG2024 budžets	MJIC LNJD NVO Citi partneri
1.3.5	Vislatvijas jauniešu IESPĒJU FESTIVĀLS "KOPUMS"	Lietderīgi un interesanti pavadīts laiks, jaunieši iedvesmoti darboties labākas nākotnes kopradīšanā /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LR IZM Mazie granti LJG2024 budžets	MJIC, LNJD NVO, LBJC, LR IZM, brīvprātīgie
1.3.6	Detektīvspēle "Kurš vainīgs pie barona Līvena savārgšanas?"	Uzturēta ikgadēja tradīcija, lietderīgi aizpildīts jauniešu brīvais laiks, veicināts draudzīgs sacensību gars	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti	LBJC Līvanu 279.mazpulks MJIC
1.3.7	Līvānu novada "Jauniešu IESPĒJU FESTIVĀLS"	Lietderīgi un interesanti pavadīts laiks, jaunieši iedvesmoti darboties labākas nākotnes kopradīšanā	1 x gadā 2025 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti	MJIC, LBJC LNJD NVO Citi partneri
1.3.8	Pašizziņas un sajūtu pasākums "Patriotiskums Latvijas jauniešu dzīslās"	Jaunieši aizdomājušies un sajutuši savu latviskumu un patriotismu caur vairākām maņām, sajūtām, emocijām /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LJG2024 budžets Mazie granti	MJIC LNJD NVO Citi partneri
1.3.9	Iedvesmas pēcpusdienas "KĀ Tu to izdarīji? - IzDARĪJU!"	Tiekoties ar radošām iedvesmas personībām, jaunieši iedvesmojas un saņemamas lielākiem sasniegumiem	2025 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti	MJIC, LBJC NVO Citi partneri
1.3.10	Ieteikumu kastītes "Jūs jautājat - mēs atbildam" uzturēšana MJIC	Nodrošināta jauniešu viedokļu, vēlmju un vajadzību apzināšana, jautājumu skaidrošana, uzklauššana un vērā ņemšana	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD
1.3.11	Iedvesmojošas personības attīstības spēles "Life's Cards" izstrāde	Sadarbībā ar partneriem no Rīgas un Krētas (Griekijā) izstrādāts jauns neformālās izglītības instruments - kāršu spēle	2024	Erasmus+	Biedrība "Sava kabata MJIC Citi partneri
1.3.12	Uzdriekstēšanās nometne jauniešiem	Jaunieši ar ierobežotām (ģeogrāfiskām, sociālām, finansiālām) iespējām uzlabojuši ticību sev un savu pārliecību	2025	Mazie granti	MJIC NVO Sociālais dienests Nozares eksperti

RĪCĪBU VIRZIENS 1.4: IESAISTE UN LĪDZDALĪBA

Mērķis: Izaugsme un pašvērtības celšanās no praktiskas izacinājumu pārvarēšanas. Jēgpilns brīvais laiks un prieks.

1.4.1	Ikgadējā jauniešu aptauja "Gada pasākums"	Noskaidrotas jauniešu vajadzības, prioritātes, izvēles, vēlmes, lai varētu veidot vēl atbilstošākus pasākumus	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD
1.4.2	"Jauniešu daudzvalodu kompetences diena"	Veicināta saliedētība starp Latvijas jauniešiem un mazākumtautību jauniešiem, t.sk. izmantojot neverbālos saziņas līdzekļus /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Europe Direct Dienvidlatgale LJG2024 budžets	MJIC LNJD NVO Nozares eksperti
1.4.3	Jauniešu iniciatīvu	Jauniešiem sniegta iespēja īstenot	1 x	Pamatbudžets	MJIC

	mazo grantu konkurss "Līvānu novada JAUNIEŠI VAR"	sevis izstrādātas un izplānotas iniciatīvas, uzņemoties atbildību un līderību	gadā 2024 - 2026	Mazie granti	Pieaicināti eksperti
1.4.4	"Eiropas pagalma svētki 2024"	Veicināta mūsu kā eiropiešu identitāti, jauniešiem un citiem iedzīvotājiem stāstīts un atgādināts par iespējām Eiropā /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Europe Direct Eurodesk LJG2024 budžets	MJIC LNJD Europe Direct Eurodesk Citi partneri
1.4.5	Sportisks pasākums jauniešiem un sirdī jaunajiem "Nakts kedās"	Popularizētas sporta aktivitātes un veselīgs dzīvesveids, saliedētas startējošās komandas /LJG2024 pasākums/	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets LJG2024 budžets Sponsoru	MJIC LNJD Brīvprātīgie
1.4.6	Dabas tūres "Pa Līvānu novada mežiem un purviem" organizēšana	Popularizētas veselīgs dzīvesveids, atpūta svaigā gaisā, iepazīta vīrietēja daba, nodrošinātas socializēšanās iespējas	2 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD
1.4.7	Mācības Latvijas jauniešiem "Pats savas dzīves PREZIDENTS"	Jaunieši aicināti apzināties savas spējas dažādās dzīves jomās, pārvarēt bailes, uzņemties atbildību, pieņemt lēmumus, gūt panākumus /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Mazie granti Sponsoru LJG2024 budžets	MJIC Pieaicināti eksperti Citi partneri
1.4.8	Sadarbības un tīklošanas pasākums "Latvijas novadu Jauniešu domju saiets 2024"	Veicināta Latvijas novadu Jauniešu domju pieredzes apmaiņa, veicināta tīklošanās un savstarpēja sadarbība nākotnē /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Leader Dalībnieku maksājumi LJG2024 budžets	MJIC LNJD NVO LR IZM
1.4.9	Jauniešu brīvdabas koncerts "Divas dabas"	Jauniešiem dota iespēja parādīt savu talantu, iespēja sevi parādīt un pieteikt kā jaunu mākslinieku uz lielās skatuves /LJG2024 pasākums/	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets Pilsētas svētku budžets Sponsoru LJG2024 budžets	MJIC LNJD Brīvprātīgie Citi partneri
1.4.10	Jauniešu ūdens tūristu saiets "No Latgales uz Zemgali"	Veicināta jauniešu sportiskā un aktīvā atpūta starpnovadu jauniešu sadraudzības pasākuma formā /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Dalības maksa LJG2024 budžets	Biedrība "Sava kabata" MJIC Brīvprātīgie
1.4.11	"Jaunieši pret/ar politiķiem Latvijā un Eiropā" battle	Veidota sadraudzība starp jauniešiem un politiķiem, izstrādātas jaunas idejas projektiem un kopīgām iniciatīvām /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LJG2024 budžets	MJIC LNJD
1.4.12	Iniciatīva "Līvānu novada jaunieši dodas pasaulē"	Veicināta jauniešu dalība starptautiskos neformālās izglītības projektos un izaugsmes pasākumos	1 x gadā 2025 - 2026	Pamatbudžets Jauniešu ģimeņu līdzfinansējums	MJIC LNJD LBJC
1.4.13	Jauniešu nometne / darbnīca / meistarklase "Pamata dzīves prasmes"	Veicināta pamata dzīves prasmju apguve jauniešiem no sociālā riska ģimenēm, trūcīgām ģimenēm, mazaizsargātiem jauniešiem	2025-2026	Pamatbudžets Mazie granti	MJIC NVO LBJC
1.4.14	Interaktīvs jauniešu pasākums "Nakts Kvartālā"	Jauniešiem nodrošināta iespēja mācīties uzņemties atbildību, plānot programmu, nodrošināt kārtību	2 x gadā 2024-2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD
1.4.15	Brīvprātīgā darba uzskaites sistēmas nostiprināšana	Atjaunota un nostiprināta centralizēta jauniešu brīvprātīgās darba stundu uzskaites "Brīvprātīgā darba grāmatīnās"	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LBJC LNJD
1.4.16	Pieredzes pārneses apmācības skolu pašpārvalžu un LNJD	Sniegts atbalsts jauniešiem skolu pašpārvalžu un LNJD darbības ilgtermiņa uzturēšanai un attīstībai	1 x gadā 2024 -	Pamatbudžets Sponsoru Mazie granti	MJIC LNJD

	tīkla uzturēšanai ilgtermiņā		2026		
--	------------------------------	--	------	--	--

Stratēģiskā prioritāte 2: EFEKTĪVA JAUNATNES JOMAS PĀRVALDĪBA

RĪCĪBU VIRZIENS 2.1. SOCIĀLĀ UN FIZISKĀ INFRASTRUKTŪRA

Mērķis: Iestāžu struktūra. Tehniskā infrastruktūra. Mobilais darbs ar jaunatni. Jauniešu telpas. Transports un pārvadājumi. Informācijas apmaiņas un līdzdalības rīki.

2.1.1	MJIC "Kvartāls" ēkas un telpu tehniskā stāvokļa apsekošana un nepieciešamo remontu veikšana	Nodrošināta drošības prasībām un likumdošanai atbilstoša MJIC darbība – kā pamats darba ar jaunatni veikšanai novadā	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC Būvvalde SIA "LDzKS"
2.1.2	LNJD darbības attīstība	Veikta LNJD pārstāvju kvalifikācijas paaugstināšana, pieredze un uzlabota LNJD kopējā darbība	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD
2.1.3	Skolu pašpārvalžu pastāvēšanas un ilgtermiņa darbības plānu izstrāde katrā skolā	Nodrošināta plānveidīga un pārdomāta skolu pašpārvalžu darbība, kad skaidrība dod jauniešiem motivāciju darboties	2024 - 2026	Pamatbudžets	Katra skola MJIC LNJD
2.1.4	Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes izveide	Nodrošināta situācija, kad jauniešu vajadzības tiek ņemtas vērā lēmumpieņemšanas procesos	2024	Pamatbudžets	MJIC, LBJC LNJD LNP vadība
2.1.5	Jauniešu telpu izveide Līvānu novada pagastos	Jauniešu telpas izveide Jersikas pagastā, Turku pagastā, Rožupes pagastā, Sutru pagastā	2024 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti Leader	Skolu pašpārvaldes MJIC
2.1.6	MJIC "Kvartāls" aprīkojuma papildināšana un "Lietu bibliotēkas" atvēršana	Palielinātas jauniešu iespējas saturīgai brīvā laika pavadīšanai, pašizaugsmei, prasmju attīstībai	2024 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti "Zaļā brīvība"	MJIC LNJD
2.1.7	Transporta nodrošinājuma risinājuma izstrāde lauku teritoriju jauniešu iesaistei	Izveidota brīvprātīgo šoferu grupa; vairāk jaunieši iesaistās sporta, kultūras, interešu un neformālās izglītības aktivitātēs Līvānu pilsētā	2024 - 2026	Pamatbudžets Privātais ziedojums (naudā vai degvielā)	MJIC Pašvaldības transports Privātie brīvprātīgie
2.1.8	Novērtējuma dokumenta "Darba ar jaunatni kvalitātes un efektivitātes izvērtējums" izstrāde	Veikts regulārs darbs ar jaunatni monitoringa, laicīgi veiktas nepieciešamās korektīvās darbības, efektīvāk izlietoti resursi	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LNJD

RĪCĪBU VIRZIENS 2.2. SADARBĪBA UN ATBALSTS

Mērķis: Visu iesaistīto pušu saliedēšana vienotiem mērķiem. Aktīva iesaiste un līdzdalība. Pieredzes apmaiņa un iedvesma. Komandas sajūta un spēks. Drošība un atbalsts.

2.2.1	Jaunas štata vienības - Jaunatnes darbinieks - izveide	Veicināts mobilais darbs un digitālais darbs ar jaunatni novadā, sasniedzot arī jauniešu attālākās vietās	2024	Pamatbudžets	MJIC LNP vadība
2.2.2	Līvānu novada skolu pašpārvalžu un iniciatīvas grupu stiprināšana	Jauniešu aktīvas iesaistes palielināšana, pieredzes apmaiņas un sadraudzības pasākumi ar citu novadu skolu pašpārvaldēm	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC Skolu pašpārvaldes LNJD

2.2.3	Pieredzes apmaiņas un izaugsmes pasākumi jauniešu atbalsta personām	Veicināta jaunatnes darbinieku, skolotāju, vecāku, NVO izpratne par jaunatnes jomu, par atbalsta iespējām, t.sk. pieaugušo lomu (reģionāli vai starptautiski)	2024 - 2026	Pamatbudžets Mazie granti	MJIC LNJD LBJC
2.2.4	Vislatvijas forums "Izglītojošās spēles jauniešu pašizaugsmei"	Veicināta dalībnieku izpratne par izglītojošo spēļu un metožu daudzveidību un to pielietojuma iespējām jauniešu pašizaugsmei /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets Erasmus+	Biedrība "Sava kabata" MJIC Citi partneri
2.2.5	Apmācības darbā ar jauniešiem iesaistīto darbinieku, jaunatnes darba koordinātoru kompetences celšanai	Celta darbā ar jauniešiem iesaistīto darbinieku, jaunatnes darba koordinātoru profesionālās kompetence	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC Apmācību eksperti
2.2.6	Izaugsmes pasākums par jauniešu dzīvi - vecākiem, pedagogiem, jauniešu atbalsta personām	Vietējā mērogā regulāri veikta vecāku, pedagogu un jauniešu atbalsta personu zināšanu attīstība, iedvesmošana turpmākam darbam	1 x gadā 2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC, LBJC Izglītības iestādes Nozares eksperti
2.2.7	Latvijas jaunatnes darbinieku pieredzes apmaiņas un spēka pasākums ar "piedzīvojumu terapijas" elementiem	Caur piedzīvojumu terapiju (Outdoor pieredzes izglītību un Solution Focused praksi) rastas atbildes uz dažādiem saviem jautājumiem, atklātas lietas par sevi un vidi sev apkārt un paplašinātas robežas /LJG2024 pasākums/	2024	Pamatbudžets LJG2024 budžets	MJIC Biedrība "Sava kabata" Adventure Therapy LR IZM
2.2.8	Apbalvošanas ceremonija Latvijas jaunatnes jomas darbiniekiem "Labākais darbā ar jaunatni"	LR IZM izteiktusi atzinību jaunatnes organizācijām un darba ar jaunatni veicējiem par ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanā /LJG2024 pasākums/	2024	LR IZM budžets	LR IZM
2.2.9	Jauniešu uzticības personu un mentoru tīkla izveide	Sasniegti vairāk tieši riska grupu jaunieši, atklājot jauniešu uzticības personas, iesaistot mentorus	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC LBJC
2.2.10	Dalība valsts atbalsta programmā "Jaunatnes darbinieku izcilības programma"	Paaugstinātas jaunatnes darbinieku prasmes, zināšanas un kompetences	2024 - 2026	Pamatbudžets	MJIC

V Stratēģijas īstenošanas REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI un UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

“Līvānu novada stratēģijas darbam ar jaunatni 2024. - 2026.gadam” īstenošanas **progresu** pašvaldība sadarbībā ar jauniešiem un jaunatnes jomā iesaistītām iestādēm, organizācijām, partneriem un novada jauniešiem izvērtē un pārskata **katru gadu**. Ieviešanas uzraudzībai un analīzei tiek pielietoti zemāk uzskaitītie REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI. Ņemot vērā to, ka pastāv nopietni izaicinājumi reģionālās un valsts mēroga statistikas atspoguļošanā (dati nav pieejami vispār vai datu bāzēs tie nav atlasāmi un salīdzināmi novada administratīvās teritorijas griezumā), kā arī to, ka liela daļa rādītāju līdz šim jaunatnes jomā Līvānu novadā nav tikuši apkopoti, izvēlēti pa gadiem salīdzināmi rādītāji un tos VISUS plānots sākt uzskaitīt ar 2024.gada 1.janvāri.

Rezultatīvie rādītāji izvēlēti, izejot no 3 pamata faktoriem: a) datus iespējams apkopot novada mērogā, b) dati atspoguļo darbu ar jaunatni efektivitāti pēc būtības, c) tie ir būtiski rīcību plāna pārskatīšanai un nepieciešamo korektīvo vai papildus jaunu rīcību plānošanai.

Norādītais katras vērtības mērķis uz 2027 aprēķināts, vadoties pēc apzinātām un paredzamām tendencēm Līvānu novada specifiskajā situācijā, ņemot vērā jaunatnes politikas jomas profesionāļu un ekspertu ieteikumus, kā arī balstoties uz datiem par iepriekšējiem gadiem, kas IR bijuši pieejami.

Rīcību plāns ir pamats ikgadējā pašvaldības un MJIC budžeta sastādīšanai.

Tabula 2: Attīstības rādītāji darba ar jaunatni stratēģijas ieviešanas izvērtēšanai

Nr.	Rezultatīvais rādītājs un tā mērvienība	Bāzes situācija (ja zināms)	Progress				Nākotnes situācija	Datu avots
			2023	2024	2025	2026		
1.	Jauniešu (13-25 gadu vecumā) skaits Līvānu novadā un % attiecībā pret pārējiem iedzīvotājiem	1396 (12.28%)					1330 (13%)	PMLP CSP
2.	Izglītojamo skaits (1.-12.klasēs) Līvānu novada vispārējās izglītības iestādēs kopā	1187					1160	IP un vispārējās izglītības iestādes
3.	Audzēkņu skaits interešu izglītības programmās un fakultatīvos LBJC un izglītības iestādēs kopā	1246					1500	IP, LBJC
4.	Audzēkņu skaits Jēkaba Graubiņa LMMS un LBJSS uz iepriekšējā mācību gada sākumu	589					600	IP, LMMS, LBJSS
5.	Izveidoto mācību uzņēmumu skaits novada skolās iepriekšējā gadā	1					6	Izglītības iestādes
6.	Jauniešu vispārējā apmierinātība ar dzīvi Līvānu novadā (pilnībā vai gandrīz)	91,6%					95%	MJIC (ikgadējā jauniešu aptauja)
7.	Nacionāla un starptautiska mēroga sadarbības projektu skaits jaunatnes jomā gadā	3					6	MJIC NVO
8.	Bezdarba līmenis (%) novadā un jauniešu bezdarbnieku skaits 15-24 gadu vecumā	6,4% 22					5% 5	NVA
9.	Aktīvo jauniešu skaits LNJD un skolu pašpārvaldēs	28					40	LNJD

10.	Ievēlēto jauniešu (līdz 25 gadiem) skaits pašvaldības domē	0				1	LND
11.	Jauniešu veidotu un uzturētu telpu – kā “jauniešu telpa” - skaits ārpus Līvānu pilsētas	1				5	MJIC LNP pagastu pārvaldes
12.	Jauniešu iniciatīvu atbalsta konkursā (kopš 2024.gada) jauniešu iniciatīvām piešķirtā finansējuma kopsumma (eur)	0				3000	LNP MJIC “Kvartāls” NVO projektu finansējums
13.	Līvānu novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēto jaundzimušo skaits	84 (2022.gadā)				90	LNP Dzimtsarakstu nodaļa
14.	Jauniešu skaits (gadā), kuri piedalījušies starptautiskās aktivitātēs (projektos, brīvprātīgajā darbā, apmācībās u.c.) ar LNP jaunatnes darbinieku atbalstu	5				15	MJIC “Kvartāls”, NVO
15.	Tiešā darbā ar jaunatni iesaistītais kopējais darbinieku (darba slodžu) skaits	2				4	MJIC “Kvartāls”, LNP, Vietējās NVO

Par Līvānu novada darbu ar jaunatni stratēģijā ietvertu rīcību izpildes izvērtēšanu un noteikto prioritāšu sasniegšanu, par stratēģijas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību ir atbildīgs MJIC “Kvartāls”. Informāciju un datus MJIC apkopo sadarbībā ar visām novada izglītības iestādēm, NVO, valsts un pašvaldības iestādēm (kuras sniedz savu informāciju), kā arī ar citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības mērķi ir:

- izvērtēt esošo situāciju darbā ar jaunatni
- pārliecināties par īstenotā darbu ar jaunatni atbilstību nospraustajam jaunatnes politikas mērķim un virzienu apakšmērķiem
- laicīgi identificēt jomas darbu ar jaunatni īstenošanā, kurās nepieciešams veikt uzlabojumus
- pilnveidot mērķtiecīga darbu ar jaunatni īstenošanu, ik gadu lemjot par uzlabojumu ieviešanu.

Uzraudzības pamatuzdevums ir nodrošināt sekmīgu darbu ar jaunatni un stratēģijas ieviešanu, t.sk. analizējot ikgadējo progresu un vajadzības gadījumā savlaicīgi veicot korektīvas darbības.

Stratēģijas ieviešanas progress tiek izvērtēts ne retāk kā reizi gadā, tiek apspriests LNJD un JLKP, kas pieņem lēmumu par Rīcību plāna aktualizāciju (ja nepieciešams), iekļaujot esošo rīcību izmaiņas un jaunus pasākumus.